

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 123, ЧИСЛО 10, П'ЯТНИЦЯ, 4 БЕРЕЗНЯ 2016 РОКУ

1893

Vol. 123, No. 10, FRIDAY, MARCH 4, 2016

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Третій Майдан – це занадто великий ризик

Петро Часто

Те, що 20-21 лютого, тобто у другу річницю розстрілів у Києві, не вибухнув третій Майдан, це скоріше добре, ніж погано. Був занадто великий ризик, що цим вибухом скористається Кремль, а не українці. Дуже подібно, що саме в Москві готувався цей смертельно небезпечний для України підступ, але також завдячуючи саме цьому нетерплячому московському україножерному шалові, бунт не вдавсь.

Путінські стратеги, розраховуючи на одночасне повалення усієї влади в Києві, знову помилилися у визначенні градусу протестного кипіння в Україні. Так, там справді кипить, але ще не в такій мірі, щоб у країні утворилася критична маса для чергової революції. Стримуючим чинником є й зрілість українського громадянського суспільства і навіть досить висока загальна суспільна свідомість, котра вже спроможна відрізнити свій власний потенціал для нового протесту від рухів, інспірованих ззовні.

Так звані „Революційні праві сили“, котрі 20-21 лютого поставили себе в центр столичного віча, насправді не були ні революційними, ні правими, ні силами, бо, по-перше, революції постають не від назви, а від сплеску внутрішньої енергії народу, по-друге, праві мали б бути оборонцями своєї держави, а не загрозою для неї, і по-третє, називати себе силами і бути ними – це не те саме.

Тільки й вистачило „революційних сил“, щоб потрошити київське бюро олігарха Ріната Ахметова і вікна двох російських банків. Так їм і треба, але це ж не революція.

Що насправді ідейний центр віча перебував у Москві, видно було з того, як активно, буквально хвилина за хвилиною, кремлівська пропаганда висвітлювала нібито „народження третього Майдану“ в українській столиці. Також Служба безпеки України у ті дні затримала російського кур'єра, що віз до Києва майже мільйон гривень. Дуже ймовірно, що такий кур'єр був не один.

Отож лиховісний путінський задум не вдавсь. Президент Петро Порошенко мав за що похвалити свій народ: „З провокацією Кремлю не вийшло. Незважаючи на об'єктивні труднощі, українці виявилися відповідальними“.

А міг би висловитися й точніше. Крім об'єктивних труднощів, є не менше й суб'єктивних. Тому не можна казати, що нема підстав для народного гніву і протесту. Головне завдання Євромайдану – подолання страшно соціальної нерівності і передання економіки в народні руки – не виконане. Політика далі узурпує економіку. Далі залишається актуальним парадокс Орвела: „Всі люди рівні, але декотрі – рівніші“. Тобто постійний поділ владної верхівки на „своїх“ і „чужих“, за якого „своїм“ – усе, а „чужим“ – закон. Втім, щось ще

(Закінчення на стор. 12)

Вшанували пам'ять полеглих на Майдані

Вклонився полеглим голова Всеукраїнського товариства політичних в'язнів та репресованих Петро Франко. (Фото: gazeta.ua)

Марта Осадца

Львів. – Вшанування пам'яті „Небесної сотні“ розпочалося 19 лютого тихою ходою молоді від Національного університету ім. Івана Франка до пам'ятника Тарасові Шевченкові, де відбулася Панахида. Під час жалобного віча поіменно згадали загиблих на Майдані студентів університету. А увечері відбулася акція „Свіча пам'яті“, під час якої з лямпадок виклали тризуб.

Продовжилося вшанування 20 лютого на Личаківському цвинтарі. Біля могил полеглих

був відслужений Молебень, після якого присутні запалили лямпадки і поклали квіти до могил.

У храмах міста буди відслужені молебні за упокій душ невинно убієнних на Майдані. О 12-й годині у храмах відбувся передзвін у пам'ять про сумні події.

На площі перед пам'ятником Т. Шевченкові представники духовенства різних конфесій спільно помолилися в пам'ять „Небесної сотні“. Опісля відбулися віче і концерт-реквієм, була показана виставка живопису, графіки та скульптури „Небесна сотня“.

В Україні вшанували пам'ять Немцова

Кияни прийшли до Посольства Росії в Україні. (Фото: УНІАН)

КИЇВ. – 27 лютого у Києві та Одесі вшанували пам'ять російського опозиціонера Бориса Немцова, який був убитий рік тому в центрі Москви. На головній площі Києва зібралося понад 300 осіб, в Одесі кілька десятків людей прийшли до будівлі Генерального консульства Російської Федерації. Кияни прийшли під стелу Незалежності з квітами та лямпадками, принесли плякати з закликами припинити політичні репресії в Росії. Президент України Петро Порошенко у своєму Твіттері зазначив: „Україна також вшановує пам'ять Бориса Немцова. Відкритий і рішучий, справжній борець за свободу“. Раніше активісти пікетували Посольство Росії в Україні.

УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Готують питання про мову

КИЇВ. – Українська мова є принциповим елементом національної безпеки, а отже держава повинна мати зважену та ефективну мовну політику. Такої спільної думки дійшли депутати, посадовці, експерти та громадські діячі, які взяли участь у слуханнях „Українська мова в контексті євроінтеграції: виклики і відповіді“, які провів 19 лютого комітет Верховної Ради з євроінтеграції. Учасники говорили про проблеми української мови: від засилля російської мови у владі до дефіциту українського медійного та кінопродукту та навіть про відсутність міжнародних стандартів щодо викладання української мови як чужої. Як розв'язати ці проблеми, йтиметься на парламентських слуханнях щодо розвитку української мови, які плянують провести навесні цього року. (Радіо „Свобода“)

■ Яценюк готовий до відставки

КИЇВ. – 26 лютого Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк сказав Президентові України Петрові Порошенко, що тому доведеться сформувати новий уряд, якщо не задовольняє нинішній прем'єр. Наразі в Адміністрації президента цю заяву не коментували. (Радіо „Свобода“)

■ Москва себе загнала в кут

КИЇВ. – Офіційна Москва все глибше занурюється у трясину власної брехні і пропаганди. Міністер закордонних справ Сергій Лавров заявив 10 лютого, що „кримський референдум“ доведеться проводити у прискорені терміни нібито через „військову загрозу“ з боку Києва. „У нас запитують, чому ми його провели за один тиждень. Ми відповідаємо, що була пряма військова загроза: бандити мчали на поїздах зі зброєю в руках з наміром використувати звідти росіян“, – сказав він. Отже, він підтвердив, що саме Москва навесні 2014 року провела на території сусідньої держави якийсь „референдум“, за результатами якого силою відібрала в Україні Крим. Київ і Захід не визнають анексію, Росію називають злодієм і вимагають повернути півострів законному власникові. (Радіо „Свобода“)

■ Чехи підтримують Савченко

ПРАГА. – 26 лютого провідник чеської опозиції, голова партії „ТОР 09“ Мірослав Калоусек виступив за звільнення Надії Савченко, демонструючи свою позицію не тільки словами, а й значком з її портретом на жовто-блакитному тлі, який він носить на лацкані піджака. Політик уточнив: „Усі 26 депутатів парламенту Чехії від нашої партії наполягають на тому, щоб Н. Савченко звільнили, тому що вона невинувата“. Він також зазначив, що низка чеських політиків приєдналась до ланцюгового голодування на підтримку Н. Савченко. Чеська Республіка – одна з багатьох країн Євросоюзу, які приєдналися до ланцюгового голодування – загальноєвропейської акції на знак солідарності з Н. Савченко. („Укрінформ“)

■ Рівне і Кострома вже не дружать

РІВНЕ. – 25 лютого депутати міської ради на сесії проголосували за те, щоб розірвати угоду, за якою російська Кострома вважалась містом-побратимом Рівного. У Костромі базується 331-й гвардійський парашутно-десантний полк, військовослужбовці якого були виявлені в Донецькій та Луганській областях, брали участь у бойових діях поблизу Амвросіївки, Дзеркального та Станиці Луганської. (Євген Цимбалюк)

■ Студенти УКУ звернулися до Папи

Львів. – Конференція студентів Українського Католицького Університету (це найвищий орган студентського самоврядування) 19 лютого звернулася з відкритим листом до Папи Римського та запросила його відвідати Україну, зустрітись з українською молоддю. Звернення розміщено в інтернеті, щоб під ним могли підписуватися люди зі всієї України, незалежно від місця проживання чи віросповідання. (Відділ інформації УКУ)

РЕЛІГІЯ І ПОЛІТИКА

Як розірвати хижі обійми московських попів

Валерій Степаненко

Місяць минає, відколи на лавиці Гесе Марти в столиці Куби Гавані відбулася перша в історії зустріч найвищих достойників Римсько-Католицької та Російської Православної Церков (РПЦ).

Присвячені Україні пункти Деклярації, підписані під час цієї нібито логічної зустрічі, суперечливі, містять свого роду „плювок“ в бік українських греко-католиків, фактично визнають розв'язану Московією агресію проти України громадянською війною та натякають на канонічність РПЦ на українській території.

Очевидно, що текст гаванської Деклярації готувався московськими церковниками за погодженням з Кремлем. Не зрозуміло лише чому Папа Франциск підписав Деклярацію з такою готовністю, без жодних застережень.

Особливо, якщо брати до уваги, що Папа є не лише душпастирем всіх католиків світу, у тому числі і українських католиків східного обряду, а й політиком і державним діячем, який стоїть на чолі держави Ватикан.

У пункті 25 Деклярації стверджується: „Сьогодні очевидно, що метод „уніятства“ колишніх століть, який передбачає приведення однієї громади в єдність з іншою шляхом її відриву від своєї Церкви, не є шляхом до відновлення єдності. У той же час, церковні громади, котрі з'явилися в результаті історичних обставин, мають право існувати і робити все необхідне для задоволення духовних потреб своїх вірних, прагнучи до миру з сусідами. Православні і греко-католики потребують примирення і знаходження взаємоприйнятних форм співіснування“.

У пункті 26 висловлено ставлення до подій на Донбасі: „Ми сумуємо з приводу протистояння в Україні, що забрало уже безліч життів, що заподіяло незліченні страждання мирним жителям, що кинуло суспільство в глибоку економічну й гуманітарну кризу. Закликаємо всі сторони конфлікту до розсудливості, громадської солідарності і діяльної миротворчості. Закликаємо наші Церкви в Україні працювати для досягнення суспільної злагоди, утримуватися від участі в протистоянні і не підтримувати подальший розвиток конфлікту“.

У пункті 27 Деклярації: „Висловлюємо надію на те, що розкол серед православних віруючих України буде подолано на базі чинних канонічних норм, що всі православні християни України житимуть в мирі та злагоді, а католицькі громади країни цьому сприятимуть, щоб наше християнське братство було ще більш очевидне“.

У той же час канонічність Церкви Московського Патріархату в Україні заперечують Вселенський (Константинопольський) Патріарх та перші „за честю“ патріархи чотирьох східних Церков, адже це не підтверджується Томосом 1589 року, наданим московській Церкві та частково Томосом 1924 року, наданим Польській Православній Церкві.

Як відомо, Томос надається предстоятелем „материнської“ помісної Православної Церкви – Вселенським Патріархом у наведених вище випадках – для підтвердження надання підлеглий Церкві автокефального (самоврядного) статусу, а також для визначення її канонічної території, тобто меж юрисдикції.

Зрозуміло, що сучасна територія України і Білорусі не були включені до Томоса, наданого Вселенським Патріархом московській Церкві в 1589 році, а тому території обох країн не є канонічними територіями РПЦ. Вже тому будь-які звинувачення на адресу Української Православної Церкви Київського Патріархату з боку РПЦ в неканонічності є блюзнірськими і юридично нікчемними.

Підписана в Гавані Франциском і Кирилом Деклярація зміцнює позицію РПЦ на запланованому на червень цього року на Криті Всеправославному Соборі, де плянувалося, за наполяганням РПЦ, це питання з порядку денного вже зняти, хоч воно актуальне не лише для української Церкви, а й, наприклад, для македонської та чорногорської – формалізувати процедуру отримання православною Церквою статусу помісної, себто автокефальної чи самоврядної.

Сьогодні для цього потрібна формальна згода всіх православних патріархів після згоди „материнської“ Церкви, що фактично унеможливує отримання самоврядного статусу метрополією так званою Українською Православною Церквою Московського Патріархату, яка, всупереч православним канонам, перебуває в юрисдикції РПЦ.

Московські попи радше задуть всіх українських православних християн у своїх цупких, хижих обіймах, ніж відпустять їх на волю, адже парафії РПЦ в Україні не лише приносять прибутки, а й дають змогу майже відкрито і цілковито безкарно проводити серед віруючих агітацію і пропаганду в імперському, антиукраїнському дусі.

По суті, РПЦ на сьогодні є підрозділом російської Федеральної служби безпеки, який відкрито проводить антидержавну діяльність в Україні. При чому робить за рахунок грошей українських парафіян.

Попередній Папа Іван Павло II ніколи б нічого подібного не підписав. І не лише тому, що його мати була полонізованою українкою, а й тому, що він, пізнавши на власному досвіді всі принади советської окупації, здавав собі справу з того, що всі очільники РПЦ є одночасно й агентами московських спецслужб і до підписання з ними якихось спільних заяв потрібно ставитися дуже виважено і відповідально.

РПЦ має в Україні ледь не половину всіх своїх парафій взагалі і чи не утричі більше парафій, ніж УПЦ КП. Але понад 40 відс. українців підтримують саме Київський Патріархат, а не РПЦ, у якої близько 20 відс. віруючих – в Україні.

Варто також зазначити, що РПЦ утримує у своїй юрисдикції також Молдовську, Латвійську та Білоруську православні Церкви, а також має єпархії в інших колишніх республіках СРСР.

Останнім часом в інтернеті тиражується новина про буцімто масовий перехід приходів РПЦ, до УПЦ КП. Майже 70 парафій РПЦ перейшло до УПЦ КП останнім часом, у тому числі і парафія в рідному селі на Буковині Митрополита РПЦ в Україні Онуфрія.

На жаль, це не можна вважати масовим переходом, адже якщо такий темп збережеться, то потрібно буде цілих 200 років, щоб в Україні припинила існування остання парафія РПЦ.

Переважає більшість кліру РПЦ люто ненавидить українську Україну, забороняючи українцям навіть молитися рідною мовою. Проти богослужіння українською виступив нещодавно і Митрополит РПЦ Онуфрій. Лише в західних регіонах країни богослужіння в церквах РПЦ здійснюється рідною мовою. І то лише тому, що інакше віруючі відразу поставлять питання про зміну патріархату.

Хоч РПЦ і просторікує про церковно-слов'янську мову богослужіння у своїх церквах, але то облуда, адже мову богослужіння максимально підігнано під живу розмовну московську мову. Та й вимова у церквах РПЦ зовсім інша, ніж у церковно-слов'янської мови, якою правили колись давно в Києві.

Ця вимова, до речі, збереглася на Закарпатті, де до жовтня 1944 року приходів РПЦ взагалі не було, а всі українські церкви належали до окремої греко-католицької єпархії, підпорядкованої безпосередньо Ватиканові. Наразі більшість православних храмів на Закарпатті належить до РПЦ, хоч мовою богослужіння в них є українська.

Минулого року довелось побувати на Закарпатті, в мальовничому українському селі Довге, на березі річки Боржави. Там в центрі села зовсім поруч знаходяться римо-католицький костел, основна маса парафіян – словацька національна меншина, греко-католицький та православний храми.

Православна церква – вона збирає щонеділі найбільшу кількість віруючих – раніше належала греко-католикам, в ній є лави для сидіння. Якоїсь суттєвої різниці в православному та греко-католицькому богослужінні не помітив. Конфліктів між віруючими різних конфесій теж нема.

Найбільше приголомшливим є той факт, що більшість православних церков в Галичині

(Закінчення на стор. 3)

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Що ми зробили неправильно

Валерій Пекар

У телевізійній програмі, присвяченій другій річниці трагічних подій на Майдані (а водночас другій річниці перемоги Майдану над диктатурою), було поставлено надзвичайно важливе запитання: „Що ми зробили неправильно?“.

Підставою для такого формулювання є усвідомлення, що контрреволюція отримала тимчасову перемогу. Носії та захисники старих правил гри перемогли, але не остаточно. Тому дуже важливо, щоб ми виявилися здатними провести „роботу над помилками“ зараз, не чекаючи наступні 10 років (як то було між Помаранчевою Революцією та Євромайданом).

На мій погляд, ми зробили три основні помилки.

1. Ми знову довірилися політикам, як і після Помаранчевої Революції. Правда, тоді, у 2005 році, ми довірили їм суспільне життя повністю і безконтрольно. Зараз, у 2014-2015 роках, ми не повторили помилку в тому ж вигляді — ми постійно контролювали їх та щодня допомагали тим з них, які прагнули змін. Але ми дали їм надзвичайно великий кредит довіри, на який вони не заслуговували.

Я згадую, як на початку Євромайдану опитування показали: лише 6 відс. учасників протесту назвали себе прихильниками тієї або іншої партії, 94 відс. прийшли не під партійними прапорами. Політикам не довіряли, їх засвистували на сцені. Куди ж поділася та недовіра після перемоги?

Ми довірили цим політикам, людям старої системи, зформувати уряд і зайняти всі ключові посади. Не дивно, що захист старої системи став їхнім основним завданням. Ми привели до уряду та до парламенту замало нових людей.

Ми не зформували Уряд народної довіри з безпартійних професіоналів, хоча саме цього вимагали народні керманічі Майдану. За два роки по тому ми продовжуємо вимагати формування такого уряду, а мусили ще тоді.

2. Ми не провели очищення країни — люстрацію, декомунізацію, „дерегіоналізацію“. Ми дозволили політикам обмежити люстрацію до мінімуму. Ми нічого не зробили з народними депутатами, причетними до диктаторських законів 16 січня 2014 року. Ми так само нічого не зробили з суддями та прокурорами, що переслідували майданівців. Після перемоги Май-

дану ми залишили владу у тих, хто був проти майдану — навряд чи ми думали, що вони перетворюються. Це була чиста помилка.

Постдиктаторські, посткомуністичні, постнацистські країни без очищення не можуть розвиватися далі. Німеччина пройшла таке очищення після Другої світової війни. Країни Центральної та Східної Європи, де відбулася люстрація, розвиваються набагато динамічніше, стають вільними та заможними у прямій пропорції до її глибини.

Ми не зламали хребет пострадянській державній машині. Ми залишили в усіх органах влади людей, що мають інституційну пам'ять старої системи, побоюючись втратити цю інституційну пам'ять — а саме це було нам потрібно. Ми не привели на їхні місця незалежних професіоналів, що мають компетенції, але не мають обмежень цієї пам'яті. Точніше, привели, але дуже мало.

Ми не запустили оновлення найважливіших систем — суду та прокуратури. Псевдореформа прокуратури привела до того, що ті самі люди залишилися на місцях, ніхто не прийшов ззовні. Ми ще не започаткували судову реформу, але вже бачимо, що вона буде дуже повільна і не призведе до очищення судової системи, оскільки основна ставка зроблена на самоочищення, якого годі сподіватися.

3. Ми перестали називати речі своїми іменами. Ми проявили максимальну толерантність, бо боялися розбалахувати країну, — як виявилось, занадто велику толерантність. Ми перестали називати безсоромних крадіїв крадіями, дешевих клоунів — клоунами, некомпетентних базікал — базікалами. Ми повернулися до режиму мовчання. Аби не було війни, казали ми. Але вона вже тут.

Ми мусимо повернутися до того, щоб давати гострі правдиві оцінки. „Не розгойдуйте човен“, — кажуть нам. Але човен вже перевернувся, тож треба його розгойдати та перевернути у нормальне положення, аби можна було плисти далі.

Настав час для роботи над помилками.

Львівський культурологічний журнал „І“

Валерій Пекар – економічний експерт, громадський діяч, викладач Бізнес-школи Києво-Могилянської академії, Київ.

Як розірвати...

(Закінчення зі стор. 2)

також належать до РПЦ, а Почаївська Лавра на Тернопіллі є ледь не оплотом „руського міра“ в західній частині України.

Кажуть, що значна частина монахів Почаївської Лаври є переодягненими агентами московських спецслужб. Українську мову там фактично заборонено, всюди панує антиукраїнський дух.

Як таке взагалі може бути? Куди дивиться Служба безпеки України та інші державні органи?

Такий стан справ зумовлений, певне, тим, що незважаючи на те, що Церква в Україні відокремлена від держави, церковні питання, як, до речі, і мовні, є політично дуже чутливими. Влада боїться їх, як чорт ладану, вдаючи, що просто не помічає.

Але такий підхід працює проти України як держави українського народу. Адже московські попи в Україні не лише ведуть – часто відкрито – агітацію проти української держави, благословляють промосковських та московських бандитів на Донбасі, а й самі часом воюють в їхніх рядах зі зброєю в руках. Принаймні такі випадки встановлені.

Україна повинна мати власну помісну Православну Церкву. Діяльність РПЦ в Україні має бути заборонена як антидержавна, що вже мало місце у випадку з Комуністичною партією України.

На жаль, з причини браку єдності в українському православ'ї, наявності церковних чвар та розбрату між представниками різних православних конфесій, а також беручи до уваги агресію Московії на Донбасі, держава навряд чи зможе дозволити собі вдатися до такого рішучого кроку.

Тому патріотам України потрібно проводити роз'яснювальну роботу серед церковних приходин РПЦ, спонукаючи їх до переходу до УПЦ КП.

Українське православ'я має вирватися з хижих обіймів недорікуватих і злодійкуватих московських попів.

Звісно, що РПЦ та п'ята колона Кремля в Україні чинитимуть цьому шалений опір.

Але, як каже східне прислів'я, собаки гавкають – караван іде далі.

„Українська правда“, 20 лютого

Валерій Степаненко – український релігієзнавець, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Затримали контрабанду наркотиків

ЛУЦЬК. – Служба безпеки України 27 лютого викрила двох жителів Рівненщини, які контрабандою намагалися ввезти до України велику партію наркотичного засобу псевдоефедрину. У зоні митної контролю пункту пропуску „Устилуг“ Володимир-Волинської митниці співробітники СБУ спільно з митниками та прикордонниками виявили в автобусі міжнародного сполучення 11,200 пігулок медичних препаратів загальною вагою майже шість кілограмів. Вони були заховані в коробках з пральним порошком. Під час одержання посилок правоохоронці затримали наркоділків, причетних до контрабанди псевдоефедрину. (Прес-центр СБУ)

■ Острозькій академії – 440 років

КИЇВ. – Верховна Рада України прийняла 2 лютого постанову про урочисте відзначення на державному рівні у 2016 році 440-річчя з часу заснування першого вищого навчального закладу України та Східної Європи – Острозької слов'яно-греко-латинської академії (нині – Національний університет „Острозька академія“) з метою консолідації та розвитку історичної свідомості українського народу, збереження національної пам'яті та належного відзначення і вшанування пам'ятних дат і ювілеїв. (Відділ зв'язків з громадськістю Острозької академії)

■ Гімнастки здобули нагороди

ЕСПОО, Фінляндія. – Українська гімнастка Ганна Різатдінова 28 лютого здобула у вправі з обручем другу золоту медаль у заключний день першого етапу Чаші світу з художньої гімнастики. Загалом вона має п'ять нагород – дві золоті (обруч, стрічка), одна срібна (булави) і дві бронзові (м'яч, багатоборство). Бронзові нагороди також виграла українські гімнастки в групових вправах. У фіналі Г. Різатдінова випередила дворазову чемпіонку світу росіянку Олександру Солдатову і Ен Чжей Сон з Республіки Корея. („Укрінформ“)

■ Українців не пустили до США

ПАРИЖ. – 22 українців, які прямували до США через Францію, повернули назад через візові проблеми, інформує Посольство України у Франції. Служба громадянства та імміграції США на паризькому міжнародному летовищі „Руасі-Шарль де Голь“ скасувала візи групі туристів з України, які прямували транзитним авіорейсом через Париж до Маямі для подорожі кораблем. Консул України у Франції Микола Собко пояснив, що навіть американські дипломати, акредитовані у Франції, не мають жодного впливу на рішення імміграційної служби США. Втрати українських туристів від такого несподіваного кроку становлять від 4,000-6,000 дол. на одну особу. У Посольстві США в Україні повідомили, що з'ясовують ситуацію. („Укрінформ“)

■ „Шахтар“ гратиме з „Аnderлехтом“

НЬЙОН, Швейцарія. – Футболісти донецького „Шахтаря“ зустрінуться з бельгійським „Аnderлехтом“ в 1/8 фіналу Ліги Європи УЕФА (Союзу футбольних асоціацій Європи). Так вирішило жеребкування, яке відбулося 26 лютого. Першу гру 10 березня „Шахтар“ проведе вдома, гру-відповідь – 17 березня в Бельгії. Фінал Ліги Європи відбудеться 18 травня на арені „Санкт-Якоб Парк“ у Базелі. („Укрінформ“)

■ Підняли прапор на найвищий вулкан

САНТЯГО, Чіле. – Українські альпіністи 26 лютого підняли національний прапор на вершині найвищого вулкана світу – Огос-дель-Саладо в Андах. Команда в складі Олександра Оришка, Дениса Пескова, Юрія Гаврилюка та Андрія Єрко піднялася на висоту 6,872 метрів. Альпіністи з 27 січня перебували у складі національної експедиції „Прапор України на найвищих вершинах континентів світу“, яка передбачала підйом на найвищу вершину Південної Америки – гору Аконкагуа і найвищий вулкан світу Огос-дель-Саладо. Завершилася експедиція 3 березня. („Укрінформ“)

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- Понад 120 років на службі діаспори
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:

973-292-9800 дод. 3042

АМЕРИКА І СВІТ

■ Суд виніс рішення щодо перекладача

ОТАВА. – Впродовж останніх 20 років канадський уряд намагається позбавити громадянства колишнього перекладача Гельмута Оберляндера, закидаючи йому співучасть у воєнних злочинах. 92-літній Г. Оберляндер, етнічний німець народжений в Україні, мав 17 років, коли був змушений бути перекладачем для німців у 1941 році. Відділ „Айнзацкомандо“, в якому Г. Оберляндер служив, брав участь у вбивстві понад 2 млн. осіб, більшістю цивільних євреїв. Суд вже кілька разів відбирав йому громадянство, але він успішно апелював, щоб його повернути. Останнє рішення суду в 2012 році знову відібрало громадянство. Але 15 лютого Федеральний апеляційний суд вирішив, що уряд мусить довести, до якої міри Г. Оберляндер є винний у воєнних злочинах. Апеляційний суд покликався на рішення Верховного суду з 2013 року, де сказано, що індивідуальні особи не є відповідальні за злочини групи, якщо ці особи лише відігравали пасивну роль. („Торонто Стар“)

■ Американець „признався“ у ворожих діях

ПХЕНЬЯН. — 21-річний студент Вірджинія-університету Ото Вормбір, затриманий у Північній Кореї два місяці тому, „признався“ у державній телевізійній програмі у скоєнні злочинів. О. Вормбір, який є громадянином США, заявив 29 лютого, що вчинив злочин, зірвавши політичний плякат в зоні, яка призначена виключно для робітників у готелі у Пхеньяні, столиці Північної Кореї. О. Вормбіра звинувачують у ворожих діях проти Кореїської Народно-Демократичної Республіки, здійснених при допомозі США. На прес-конференції, яка, як повідомляє північнокорейське телебачення, була скликана на його прохання, він заявив журналістам, що приїхав до країни як турист. Плякат він мав передати особі, яка пропонувала дати йому вживане авто вартістю 10 тис. дол. У разі арешту чи неповернення до США мати О. Вормбіра мала отримати 200 тис. дол. Північна Корея часто затримує американських громадян, щоб отримувати потім в часі відвідин американських високопосадовців поступки за звільнення своїх громадян. У багатьох випадках затримані казали, що до зізнань їх змушували, відтак потім вони відмовлялись від своїх свідчень. США й Канада раніше перестерігали своїх громадян від поїздок до Північної Кореї. („Голос Америки“)

■ Ветеранську Адміністрацію не пильнували

ВАШІНГТОН. – Бюро Генерального інспектора США, яке мало наглядати над Ветеранською Адміністрацією після скандалу про недбале керівництво, не виконує своє завдання. Про це заявила 25 лютого Керолін Лернер, член Бюра спеціальних радників США, які звітують безпосередньо президентові. У своєму листі до президента і Конгресу К. Лернер ствердила, що Генеральний інспекторат не подбав про деталі скандалу, який вибух в 2014 році про те, що Ветеранська Адміністрація занедбує опіку над пацієнтами у ветеранських шпиталях, часто змушуючи ветеранів чекати довгими місяцями на медичну опіку. („Факс Нюз“)

■ В Уганді затримано кандидата

КАМПАЛА, Уганда. – Напруження зросли в Уганді після президентських виборів, які міжнародні спостерігачі визнали недемократичними. 22 лютого поліція заарештувала Кізу Бесіґве, головного суперника Президента Йовері Мусевені. Виборча комісія країни оголосила 20 лютого, що Й. Мусевені отримав 60 відс. голосів, а К. Бесіґве одержав 35 відс. Але неутральні спостерігачі критикують уряд, кажучи що він вживав сили служби безпеки проти опозиційних кандидатів та їхніх прихильників. Місія спостерігачів з Європейського Союзу заявила, що виборча комісія не є незалежною, а її дії не є прозорими. 71-літній Й. Мусевені захопив владу в 1986 році. К. Бесіґве був його особистим лікарем, а пізніше членом першого кабінету міністрів, але виїшов з уряду в 1999 році кажучи, що президент не є демократом. („Асоційтед Прес“)

ТОЧКА ЗОРУ

Рідна мова сильніша, ніж ворожі танки

Валерій Швець

Причини і перебіг нинішньої російсько-української війни свідчать, що слідом за російською мовою ідуть російські танки і комплекси масового вогню. Небезпека втрати тієї чи іншої української території прямо пропорційна ступеневі її русифікації. Тепер питання мови – це питання національної безпеки. Це питання міцності нашого тилу. Це питання здатності наших вояків до виконання свого військового і патріотичного обов'язку на фронті. Навіть мобілізація до Збройних сил напругу пов'язана з мовним питанням.

За своє професійне життя я написав сотні наукових і публіцистичних статей, понад 10 монографій і навчальних посібників. Проте не написав жодного матеріалу в обороні української мови. Вважав, що статті на цю тему звичайно не виходять за коло національно орієнтованих людей, які і так беззастережно прихильні до української мови. 25 років сором'язливої агітації за українську мову в незалежній українській державі показали її майже повну недовіру. Час агітації минув. Настав час діяти.

Розгляньмо динаміку вживаності української мови в Україні за останні 100 років. У 1913 році в межах нинішніх кордонів України мешкало 38.59 млн. осіб. З них 85 відс. проживало в селах і 15 відс. у містах. Московити становили близько 9 відс. населення. В селах російська мова не вживалась – лише у містах. Частина населення тодішньої України, що вживала російську мову можна грубо оцінити десь у 9-15 відс.. Швидше ближче до 9 відс., оскільки в містах українська мова також була досить поширена. Отже, тоді українська мова тотально переважала за вживаністю всі інші мови на теренах України.

За переписом 2001 року частка росіян в Україні вже становить близько 17 відс. З них 63 відс. народились за межами України. З 1897 року по 2001 рік чисельність росіян в межах сучасної України збільшилась на 37.4 відс. Частка міського населення у 2001 році склала 67 відс. При цьому, хоча міста, в основному, поповнювались за рахунок українських селян, українська мова так і не стала в більшості випадків мовою міст. Виключення становлять міста західної України. За моїми оцінками, кількість україномовного населення України не перевищує 40 відс.

Відчуваєте різницю і загрозливість цієї тенденції? Нас не повинен при цьому заспокоювати той факт, що рідною мовою українську вважає більшість населення України. Вважає, але широко не користується. Це край прірви, до якої ще один крок.

Ця тенденція була очевидною ще в радянські часи, і ми прагнули незалежної української держави як головного оборонця нашої національної ідентичності, а відповідно і української мови.

Захистити державну мову – це не тільки проголосити її державною. Це, перш за все, захисти-

ти її в нетрях безмежного державного механізму. Українська мова тут віддана на відкуп поодиноким ентузіястам, що всупереч власним матеріальним і кар'єрним інтересам запроваджують її, наприклад, у навчальному процесі.

Пам'ятаю як у 1994 році, коли я прочитав першу в нашій академії лекцію українською мовою, мене відразу викликали в деканат: хтось з студентів встиг пожалітись. Декан мені став докоряти, що я порушую прийнятий у навчальному закладі мовний режим. На що, у відповідь, я спитав, чи не боїться він порушувати українські закони? Але чи багато знайшлось в академії у мене послідовників за всі наступні роки? Пальців двох рук цілком вистачить, щоб їх сьогодні поррахувати в нашому інституті – колишній академії. Таких стало навіть значно менше, ніж у 1990-ті роки, оскільки скоротились колективи тих двох кафедр: вищої математики, яку я очолював, і соціальних наук, очолювану моїм однодумцем, що перейшли на викладання українською мовою.

Я вимагаю, щоб при вступі на державну службу кандидат здавав іспит на всебічне володіння державною мовою, а можливо і мовами певних національних меншин. В контракті, що заключається регулярно з кожним викладачем інституту протягом всієї його професійної кар'єри, серед декількох сторінок тексту має бути бодай одне речення-вимога, що кандидат на певну посаду має володіти державною мовою і використовувати її як робочу мову у своїй професійній діяльності. Порушення державними службовцями мовного режиму має бути підставою для їх подальшого непереообрання на відповідну посаду.

Зараз на ринку праці надлишок бажаючих працювати як у державних структурах, так і у вищій школі. Вибрати є з кого. Не хотілося би цього казати, але мовна невідповідність службовців як правило корелює з їх інтелектуальною невідповідністю. Чітка мовна політика щодо державної служби – це потужний удар по п'ятій колонії, що затромбувала судини українського державного апарату на всіх рівнях. Це найпростіший спосіб позбавитись на державній службі від людей, що годинами готові сидіти біля вікна в радісному очікуванні появи на вулицях міста російських танків.

Чому цього не було зроблено раніше? А чи була у нас до Революції Гідності повноцінна українська держава? Ворог не лише на наших кордонах, він вже на нашій святій землі. Час діяти. Ми створили армію, створимо і ефективний державний апарат. Інтелектуальний рівень провідників нашої держави і злагодженість їх дій як ніколи високі. „Якщо полководець розмовляє з вояками ласкаво і шанобливо – він втратив своє військо“ (Сунь-цзи: „Мистецтво війни“).

Валерій Швець – професор, доктор фізикоматематичних наук, Одеса.

Вивчаймо українську мову

Доктор філологічних наук Олександр Пономарів відповідає на запитання читачів Бі-Бі-Сі. Початок у „Свободі“ 22 січня і 12 лютого.

Котре зі слів – патріархат чи патріярхат – більше відповідає українському правописові?

Тут треба говорити не про правопис, а про те, яка форма більше відповідає фонетичним особливостям української мови. З цього погляду більше відповідає патріярхат, бо українська мова не полюбляє нагромадження поряд кількох голосних. Ми ж кажемо матерія, тенденція, хоч у латинській мові, з якої ці слова запозичені, між голосними і та а не стоїть j: materia, tendentia.

Як українською мовою відтворювати еспанську назву Mallorca?

В еспанській мові звук, позначуваний двома літерами ll, близький до нашого й. Тому українською мовою потрібно писати й казати Майорка, Пальма-де-Майорка.

У Сумській області є селище міського типу

Вороніж. Як називати його мешканців: вороньці чи вороніжці?

Звичайно, вороніжці.

Чи варто уникати вживання в українській мові слова даний у таких, скажімо, текстах, як даний договір, дане питання, і замінювати його на цей?

Варто, оскільки даний – це одержаний від когось. Наприклад: „Чурек і сакля – все твоє, воно не прошене, не дане“ (Тарас Шевченко). Субстантивована форма множини – дані – означає відомості, показники: звітні дані, дані гідрометеорології тощо. А коли йдеться про офіційно-ділові матеріали, потрібно використовувати вказівного займенника цей, ця, це, ці. Цей договір, ця угода, це застереження, ці питання і подібне.

(Закінчення на стор. 12)

КОМЕНТАР

Правлячі еліти не можуть виконати вимоги Революції Гідності

Тарас Кузьо

Після Євромайдану Україна веде подвійну війну, що має міжнародний і внутрішній виміри. Перший пов'язаний з бажанням Кремля розчленувати Україну, зупинити її європейську інтеграцію й повернути до сфери впливу „русского міра“. Другий стосується початку ефективної боротьби з корупцією і зловживанням владою на високому рівні та притягнення до відповідальності винних у розкраданні українських багатств і вбивств протестувальників. Обидві битви впливають на національну безпеку країни. Тож їх слід розглядати в комплексі.

Перша битва мала форму відносно успішної народної війни, в якій брали участь армія, добровольці й волонтери. Вони зуміли зруйнувати пляни Володимира Путіна щодо відокремлення східної та південної України заради створення так званої Новоросії. Українська держава після Євромайдану була збанкрутована старою владою, яка зруйнувала власні збройні сили. Водночас російські спецслужби повністю контролювали зовнішню розвідку України та Службу Безпеки України.

Відповідно, української держави та її служб практично не існувало під час вирішального першого року війни. Захист східних регіонів лів на плечі добровольців, багато з них брали участь у Євромайдані. Українські провідники, натомість, лишилися корумпованими і спиралися на генералів старого гарту. Центральна влада також не налагодила спілкування зі східними й південними областями та не надала підтримки внутрішньо переміщеним особам. Це завдання взяли на себе добровольці.

Друга битва, яка вимагає політичної волі президента й уряду, зазнала поразки. Більшість українців втратили віру в Президента Петра Порошенка й уряд Арсенія Яценюка. „Поки вони не почнуть саджати за ґрати чиновників, які крали мільйони, ми не зможемо говорити, що боротьба ефективна“, – каже виконавчий директор Центру протидії корупції Дарія Каленюк.

Друга битва України вимагає помітних результатів у п'яти сферах.

- Євромайдан: справедливість для жертв політичних репресій, поранених і вбитих під час Революції Гідності. Віце-президент США Джоозеф Байден сказав українським законодавцям, що жертви „Небесної сотні“ є тепер їхньою відповідальністю. Однак жодна особа досі не відповіла за вбивства.

- Попередній режим: притягнення до відповідальності Віктора Януковича та його політичних і бізнесових партнерів за злісне зловживання владою, політичні репресії й використання бойових набоїв на Майдані. Екс-президент і його соратники зруйнували збройні сили, сприяли російському проникненню в українські служби безпеки, закликали російські війська до вторгнення у Крим, потурали сепаратистам на Донбасі. Однак жодних серйозних кримінальних звинувачень проти них не висунуто, а Генеральна прокуратура саботує співпрацю з Інтерполом, ФБР та іншими західними правоохоронними органами.

- Корупція: Дж. Байден закликав українське керівництво боротися з „раком корупції“, маючи на увазі корупцію серед найвищого ешелону чиновників. Проте корупційні скандали й надалі супроводжують оточення президента, уряд і парламентську коаліцію.

- Олігархи: кінець гри за звичними правилами для олігархів і серйозне обмеження їхнього політичного впливу та фінансової могутності.

- Війна: притягнення до відповідальності винних у зраді та некомпетентності старших офіцерів, чії накази спричинили великі втрати серед військових біля Іловайська та Дебальцевого. У звіті парламентського комітету щодо подій поблизу Іловайська, оприлюдненому в серпні 2015 року, вказано: Росія порушила свою обіцянку дати коридор українським військовим, які намагалися вийти з оточення. У підсумку 366 бійців загинули, 29 були поранені, 128 потрапили в полон, а 158 – зникли безвісти. Однак розслідування цієї різанини було таким же безрезультатним, як і розслідування вбивств на Євромайдані та смертей в Одесі у травні 2014 року.

Офіційні дані щодо загиблих під час війни занижені, оскільки не включають добровольців і солдатів без ідентифікаційних жетонів. Багатьох поранили і вони стали інвалідами. Ветерани війни й представники громадянського суспільства, як і більшість населення, обурені відсутністю прогресу в другій битві України. Це вже призвело до політичної нестабільності.

Суспільство скинуло жорстокого зрадника В. Януковича та зламало пляни Кремля. Однак правлячі еліти досі не можуть виконати вимоги Революції Гідності.

Тарас Кузьо – науковий співробітник Альбертського університету, Едмонтон.

АМЕРИКА І СВІТ

■ На шахті загинули 36 гірників

ВОРКУТА, Росія. – Вибухи газу в копальні у Воркуті (за полярним колом, де колись був один з найстрашніших радянських таборів) спричинили смерть 36 шахтарів. Перші два вибухи 25 лютого вбили чотирьох гірників. Наступний вибух 28 лютого вбив ще шістьох. Технічна комісія, яка складалася з членів уряду та представників компанії „Воркутауголь“, дійшла до висновку, що 26 шахтарів не могли вижити. Заступник прем'єра Росії Аркадій Дворкович заявив, що родинам загиблих буде виплачено по 1 млн. рублів (13 тис. дол.). Президент Володимир Путін наказав урядові створити комісію для розслідування причини трагедії. (Французька Агенція Новин)

■ В Ірані відбулися вибори

ТЕГЕРАН. – Парламентські вибори в Ірані 26 лютого принесли несподівану перемогу поміркованим колам, які є прихильниками Президента Гасана Ровгані. У столиці всі 30 парламентських місць виграла кандидати, прихильні до президента. У державному парламенті, де є 290 місць, помірковані кола здобули не менше, ніж 158 місць. Однак, весь військовий сектор є під контролею могутньої Революційної Гвардії, а всі ключові рішення парламенту підлягають релігійним колам під проводом аятоли Алі Хаменеї. Власне А. Хаменеї підтримував президента у його успішних намаганнях досягнути злагоди зі Заходом щодо ядерної зброї. Внаслідок цього на початку року з Ірану було знято міжнародні санкції. („Вашінгтон Пост“)

■ Астронавти повернулися на Землю

АСТАНА, Казахстан. – Американський астронавт Скот Келі та російський космонавт Михайло Корнієнко повернулися на Землю 2 березня після того, як провели майже рік у просторі. Їхня капсула „Союз“ з ними та космонавтом Сергієм Волковим приземлилася у степу Казахстану. Місія С. Келі та М. Корнієнка на Міжнародній космічній станції тривала 340 днів – удвічі довше за звичайну. Її метою було дослідити вплив довготривалого перебування в космосі на тіло людини. С. Келі має близнюка Марка, який залишався на Землі, і науковці хочуть порівняти їхній стан після лету С. Келі. Вони сподіваються, що це дозволить зменшити зовнішні фактори впливу. Перебування у космосі впливає на м'язи, сон, кістки та зір людини. Яскраво виражений також вплив на психіку. Із Казахстану С. Келі вилетів до Гюстону, де фахівці проведуть із ним серію досліджень. (Bi-Bi-Ci)

■ Американці назвали ворогів

НЮ-ЙОРК. – Відома компанія „Гелуп“ перевела опитування американців щодо їхніх думок про головних ворогів США. 20 лютого вона оприлюднила висліди цих опитувань. Найбільшими ворогами американці бачать Північну Корею (16 відс.), Росію (15 відс.), Іран (14 відс.) і Китай (12 відс.). Чотири роки тому, тільки 2 відс. вважала Росію головним ворогом США. Тепер 86 відс. вбачають поважну або критичну загрозу від військової сили Росії. 73 відс. опитуваних кажуть, що всі чотири названі країни становлять поважну небезпеку Америці. За останні три роки четверка країн, що представляють головну загрозу для США, не змінювалася, змінювалося лише їхнє місце в списку. (www.gallup.com)

■ Китай засудив пастора

ПЕКІН. – Державна китайська газета повідомила, що китайський суд 26 лютого засудив протестантського пастора Бао Гуогу до 14 років ув'язнення. Його жінку засуджено на 12 років. Їх звинувачено в нелегальному організуванні своїх громад та порушенні соціального порядку. Вони противилися намаганням уряду знести хрести з християнських церков. 10 інших членів громади одержали терміни ув'язнення, але не подано деталей. Останніми роками зросло переслідування релігійних провідників, хоч багато з них очолюють громади, які є визнані урядом. Аналітики вважають, що поширення християнства турбує комуністичний уряд. („Асасіейтед Прес“)

Росія виступила проти Джамали

Яна Люшневська (Bi-Bi-Ci)

КИЇВ. – 25 лютого у російській пресі пісня Джамали „1944“ викликала обурення: її називають відверто антиросійською та закликають Київ не перетворювати конкурс „Євробачення“ на „фарс“. Особливо гнівними виявилися публікації прокремлівської газети „Комсомольская правда“, яка вважає, що Джамала перемогла у відборі тільки завдяки тому, що її пісня є проти Росії. Видання також звинувачує співачку в спекулюванні на темі депортації, нагадуючи, що кілька років тому Джамала вже брала участь у відборі на „Євробачення“, але зі значно позитивнішою піснею. До речі, у статті газета утрималася від згадки терміну „депортація“, назвавши події 1944 року „переселенням“ кримських татар. Фінал „Євробачення-2016“ відбудеться у

Стокгольмі у травні. Співачка Джамала здобула право представляти Україну у Стокгольмі з піснею про історію власної сім'ї і трагічну депортацію кримськотатарського народу. Європейські та американські газети побачили у пісні досить очевидний натяк на анексію Криму Росією у 2014 році. „Хоча в пісні немає прямої згадки про анексію Криму у 2014 році Джамаладінова, яка виступає під псевдонімом Джамала, не залишила нікому сумнівів у своїх симпатіях“, – пише „Daily Telegraph“.

У американської „New York Times“ підтекст пісні здивування не викликав, адже події в Україні неодноразово надихали музикантів на композиції із соціальним та політичним змістом. Серед таких артистів газета називає головних зірок України – від „Океану Ельзи“ до Руслани.

Український фільм не отримав „Оскара“

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – 29 лютого нагороду „Оскар“ за найкращий документальний фільм отримала стрічка „Емі“ режисера Азіфа Кападіа про співачку Емі Вайнгавс. На нагороду був номінований також український фільм „Зима у вогні: українська боротьба за свобо-

ду“, проте не отримав її. Фільм-хроніка розповідає про 93-денний період зими 2013-2014 років, описуючи процес перетворення боротьби українців за громадянські права на Революцію Гідності, підтримувану мільйонами людей. (УНІАН)

Бідність України – то гріх

Те, що на сьогоднішній день Україна належить до найбідніших країн в Європі, – це не є історичним приреченням нашого народу, не є його невідкличною долею, а є лише тяжким людським гріхом. Бог вділив нам прекрасну родючу землю, подарував ідеальний клімат, вклав в серце нашої нації любов до природи і до сільської праці, то чому ж там, де мали б текти молочні ріки в медових берегах, панує бідність? І все більша, а не менша. Ну, нехай – довго жили українці під чужими і ворожими владами, не мали своєї держави, свого захисту, але ж говорити про бідність на 25-році життя незалежної України – це щось дике, протиприродне. Щось є зле з цієї нібито незалежною державою, виглядає на те, що вона унезалежнилася від святого обов'язку дбати про свою країну і свій народ.

Урядовці роблять вигляд, що дбають, але ж, мовляв, економіку тягне вниз війна на сході. Радимо їм оглянутися на часи Богдана Хмельницького, коли визвольна війна не припинялася 10 років, а все ж Україна була тоді однією з найбагатших країн Європи. Запроваджена великим гетьманом соціальна модель була найпрогресивнішою на континенті: середня класа, тобто середні і малі землевласники, ремісники та купці, створила могутню соціальну базу – запоруку могутності тодішньої козацької держави. Уточнення: олігархів тоді не було.

Сьогодні в Україні, за даними Міністерства соціальної політики, бідними є майже 30 відс. українських домогосподарств. Найвразливішою групою є діти віком до 18 років, рівень бідності серед них становить майже 40 відс.

За межею бідності, яка відповідно до стандартів Організації Об'єднаних Націй визначена на рівні п'ять дол. на день, проживає понад 80 відс. населення України. Якщо людина за стандартами ООН витрачає на проживання менш як п'ять дол. на день, а на місяць менш як 150 дол., то це вважається, що вона живе за межею бідності. На сьогоднішній день за курсом Національного банку – це приблизно 3,750 грн. – така межа бідності українців.

Тим часом гривня далі падає, ціни зростають, українці все менше і менше купують. Обсяг роздрібною торгівлі за січень цього року впав на 1.4 відс., порівняно з січнем 2015 року. За минулий рік обсяг торгівлі скоротився на 20.7 відс., за 2014 — на дев'ять відс. Тобто люди купують приблизно на третину менше, ніж два роки тому. А якщо менше купують, то падає й виробництво, зменшується кількість працівників, бідних стає ще більше.

Українці, які підірвали своє здоров'я через безгрошів'я у 1990-их роках, зараз знову змушені економити на речах першої необхідності. Споживання м'яса, молока і молочних продуктів, плодів, ягід, риби – на 35-45 відс. менше від норми. Не дивно, що з 2013 року в Україні знову почала зменшуватися народжуваність: молоді сім'ї не ризикують народжувати, бо не впевнені, що зможуть забезпечити дітей. Є прогноза ООН, за якою до 2050 року населення України може зменшитися до 25-30 млн. осіб.

Коли ж влада незалежної української держави зрозуміє, що бідність нації — це її смерть?

ІСТОРІЯ

Про роботу над фільмом про Тараса Шевченка

Фільм „Тарас Шевченко“ був створений у 1926 році. Т. Шевченка грав Амвросій Бучма. Спомини Василя Кричевського надала „Свободі“ його внучка Катерина Кричевська-Росандіч. У тексті збережено правопис автора, зроблено невеликі скорочення. БУПР – це Будинок примусових робіт, більшовицька в'язниця, ДПУ – Державне політичне управління – попередник НКВД.

Василь Кричевський

Пристаючи до праці над фільмом „Життя й творчість Тараса Шевченка“, постановив собі стати на рівень художньої, історичної й побутової правди. Треба було поринути в економічний і етнографічний побут України за 100 літ назад, з'ясувати собі весь соціально-економічний уклад життя кріпацької доби. Панщина, неволя... Для кріпака – не святочний побут, а буденний, повний важкої праці. Жодних машин для помічі. Все – своїми руками: і хліб, і хата, і одежа, і посуд, і начиння... І на себе, і на пана. Спосіб сполучення – первобутній – на конях і волах. (...). Ніякої поетизації побуту, але й ніякої фальші і безграмотного нехтування подробицями. От завдання, яке я собі поставив.

Щоб досягти, по можливості, історичної достатності, треба було вишукати відповідний матеріал. Для цього я почав студіювати не романтично-побутову літературу українську й не кустарні склади з мереживом і густою різьбою, а історичні документи і побутові дані по архівах, бібліотеках, художньо-етнографічних музеях. (...). Щодня я обходив базари, крамниці, ятки, вишукуючи селянську одіж та матерію. Цілими днями рився по музеях, архівах, бібліотеках, книгарнях, букіністах. Оглядав приватні збірки й колекції. Крім Шевченкових малюнків етнографічного характеру, я обслідував картини, рисунки й фотографії Шевченкової доби (...).

Чумацькі мажі (вози) ми дістали в Етнографічному музеї Академії Наук, а старий майстер з-під Радомішля зробив нам ще кілька таких же для чумацької валки. Стару бричку попівську знайшли у каретника в Києві (від лаврських монахів). Диліжанс 40-х років дістали в Броварах, де він стояв замкнутий на поштової станції.

Зразок миколаївських кайданів – в музеї БУПР (Київ). Тут же в БУПРі нам і зробили 20 пар таких кайданів (для рекрутів). Грошові асигнації (1619 і 1838 рр.) я випадково надибав на базарі. Взимку, з дозволу Одеського ДПУ, ми видрукували потрібну кількість їх (для Брюловського аукціону, для хабара за рекрута і таке інше). Форму „відпускної“ грамоти відшукав мені в Центральному архіві Міяковський.

Потім екстрені експедиції літні за справжнім реквізитом і старою селянською одежею. Під лютим сонцем і курявою, під буйними дощами тряслися ми на драбинчастому возі в надії вишукати потрібні нам речі. Скрізь по селах доводилось з'ясовувати мету нашої подорожі, і скрізь ми зустрічали зневір'я. Видно було, що дядьки, слухаючи нас і потакуючи, думають: „Щось тут не так! Оце нібито вам і справді потрібна ота свитка драна, що Марія під дитину стеле!“, „Щось то ви друге виглядаєте, та

не признається!“. Не хотіли нічого показувати та продавати (...). Дістали партію драних, з вищиреними зубами чобіт, потрібних мені за сценарієм для школярів. Лугвенев (адміністратор групи) неприхильно дивився і запевняв мене, що латання їх дорого обійдеться. Я зауважив йому, що мені якраз такі драні шкарбани й потрібні. Взимку, вже при павільйонних роботах, в момент зйомки, коли крупним планом мали йти ноги школярів в драних чоботях, – всі школярі вишикувались в чепуренько полатаних чобітках. Уявіть собі здивування моє і гнів режисера Чардиніна...

Виявилось, що Лугвенев потихеньку від мене віддав їх полатати, щоб я не знав. І весь ефект чобітний пропав завдяки цьому „усердію“.

Попривозили ми такі речі, що їх не можна було внести в хату, і ми склали їх у сараї, щоб потім віддати на селі одіпрати.

Праця моя ускладнювалась тепер тим, що я мусив найти місцевість, подібну до Кирилівки, і обов'язково з панським палацом, близько од залізниці. Експедиція виїздила до Кирилівки і повернулася з сумним висновком: ніяк не можна знімати сцен з дитинства Шевченка на його батьківщині. Кирилівка розрослася і зіллялася з Моринцями. Могила, що біля неї заблудився малий Тарас, шукаючи залізних стовпів, опинилась тепер серед села і на ній збудовано хату. Село перетворилося в містечко, багато хат вкрито залізом. Подвір'я Шевченка змінилось. Хата нова.

Ми вирішили спинитися на Верховні на Сквирщині. Прекрасна хвиляста розлога місцевість. Ліси, гаї, ставок і річка... Цілі кутки стародавньої забудови. Палац, збудований італійцем в 1812 році (витриманий ампір), в руках сільгоспкомбінату. (...).

Ми на початок жнив з ношами, повними одежі й реквізиту, з допоміжною бричкою й возами, крикливим автомобілем вторглися в сонне село. Селянська одежа, пошита в майстернях, була, що називається, „з голки“: чиста, чепурна, новенька. Натурщики були б у ній театральними „пейзанами“, а не косарями й жінцями з важкої панщини. Довелося спеціально обробляти одежу: бризкати водою, волочити по землі, викидати на сонце. Бідаки селяни, що завдяки торішньому неврожаю здорово голодували, старалися наперебій „попасти в артисти“. Ще до сходу сонця їх юрби тинялись під костюмерною, змішуючись з артистами.

Почалися жнива. Заснували по селі панські прикажчики в високих кашкетах і особливих жилетах кріпацького крою (за Мартиновичем), за викройкою, зробленою мені дідом-кравцем з-під Золотоноші (село Білоусівка). Піп і попадає

(Закінчення на стор. 17)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	Fax (973) 644-9510
	E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

„Ostpolitik“ триває?

Зустріч Папи Франциска з Патріархом Московським Кирилом, що відбулась 12 лютого на Кубі, на лєтовіщі Гавани, широкі кола української громадськості – журналісти, політологи, вже не кажу про численних віруючих людей – сприйняли несприхильно.

Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав також не приховував свого розчарування, але закликав вірних зберігати розважливість і спокій. Де тут вже до спокою, коли наша Церква знову стала заручником плянів ватиканських архітектів від відомої „остполітік“. Довгі роки і десятиліття вони вели потаємні торги з московським православ'ям, а для УГКЦ була відведена роля неминучої жертви: вона була перешкодою для Ватикану у потаємних змовах з московським православ'ям.

З цією політикою Ватикану потрібно і чесно борюся Патріарх Йосиф Сліпий. Це історія. Здавалось, що після виходу УГКЦ з підпілля і повернення Верховного Архiepіскопа Мирослава-Івана (Любачівського) в Україну все це пішло в забуття. На жаль, дійсність виявилась, на наших очах, іншою.

Ватиканські кола повідомляли, що Папа Франциск до цієї гаванської зустрічі готувався довго і в листопаді минуло року сказав, що без жодних передумов готовий зустрітися з Патріархом Кирилом: „Я піду, куди тільки побажаєш. Можеш мене повідомити – я буду там“. Чому така нагальна потреба? Зустрінеється, навіть без жадних передумов і де схоче Кирило? Це звучить очевидним пониженням Глави вселенської Католицької Церкви, яка нараховує понад мільярд вірних.

Що сталося? З уст Папи Фраціска це звучало, як крик про порятунк, як надія вхопитися за останню соломинку. Нею є Москва?

Чи Папа Франциск не знає, хто є Патріарх Кирило в політичній стратегії Кремля? Не знає, що московське православ'я є лише прикриттям завойовницьких плянів Володимира Путіна? Не знає, що вірні в Україні зрікаються Московської Патріархії, усвідомлюючи її зв'язок з Путіним і путінською агресією проти України? Нарешті, чи Папа не знає, що фактично православний світ, який налічує майже 250 млн. вірних, очолює Вселенський Патріарх Вартоломей, з яким належить вести діалог і вирішувати проблеми єдності християнських Церков?

Хрестова Церква поділилась у 1054 року на католицьку і православну гілки. Російська Православна Церква не має до цього жодного стосунку, бо в той час Росія як держава не існувала. Можна було сподіватись, що під час зустрічі буде мова про молитовно-релігійні й богословські питання у дусі – „щоб

усі було одно“. Що Папа Франциск скаже Патріархові Кирилові, що не треба переслідувати інші конфесії, не треба благословити агресію і вбивства невинних чи інакше думаючих людей. Тоді, ця особлива нагальність у зустрічі мала б хоч якийсь оправдання.

На жаль, так не сталося. Не говорили про молитву і всепрощення, а про політику. І також, як завжди раніше – про нас, себто про Українську Католицьку Церкву східного обряду, але без нас.

Дивує, Що Папа Франциск не був цього свідомий, дивує, що його ватиканські радники не спромоглись на мудру пораду. Дивує, що Папа Франциск, одержавши перед гаванською зустріччю спеціальні, до теми, листи від Владики Бориса Гудзяка й о. Петра Галадзи, які вказували на актуальні проблеми релігійно-церковного життя в Україні, не взяв цих аналітичних текстів до уваги.

З Божою допомогою, Українська Греко-Католицька Церква, яку ліквідувала комуністична Москва несвятими руками московського Патріарха, вижила і сьогодні росте і розвивається. Тому Москва – і політична, і релігійна – знов і знов намагається її знищити, бо вона високо тримає прапор християнської і національної правди.

47 років тому, у 1969 році, наші владика на Синоді у Римі написали спільного листа-прохання до Папи Павла VI, щоб підніс нашу УКЦеркву, одну з найбільших Церков східного обряду, до гідності патріархату. Через півтора року прийшла відповідь до Ісповідника Віри Митрополита Києво-Галицької Митрополії Блаженнішого Йосифа, у якій було сказано, що не можна здійснити цього прохання під сучасну пору, з причин історичних, канонічних і пасторальних, а згодом додано – і через відсутність території. Не бралось до уваги територію людських душ, що у Христовій Церкві найбільш сутєве.

А 26 років тому, під час авдієнції у Папи Івана-Павла II всіх наших владик, Митрополит Володимир Стернюк запитав, коли буде визнаний патріархат УКЦеркви. Папа Іван-Павло II відповів: тепер вже немає проблеми. І на цьому зависло. Бо Ватикан чекає „зеленого світла“ з Москви.

Папа Франциск, як вселенський ерарх Христової Церкви, повинен краще знати історію Церкви, свою паству і її законні бажання. Українські владика на чолі з Патріархом Святославом мають сказати Апостольській Столиці, що зустріч Папи з Патріархом Кирилом виявилась не пасторальною, а суто політичною і є великою моральною поразкою Ватикану.

Микола Галів
Нью-Йорк

Чи зможе Україна зберегти свою незалежність?

Чи зможе Україна вистояти проти російської агресії? Багато хто вважає, що у випадку збройного вторгнення Росії Україна не готова зупинити потенційно набагато сильнішого агресора. Наразі Володимир Путін хоче впевнитися, що його вторгнення не спричинить Третьої світової війни, яка може закінчитися катастрофічно не тільки для Москви, а також для всього людства. Це випробування дуже дорого обходиться для українського народу, але не менших втрат зазнає і Москва.

Чи Україна використовує нестабільне перемир'я для відбудови оборонних сил? Незаперечно, що початкова агресія об'єднала майже весь український народ в одну монолітну силу. Московська брехлива пропагандистська мережа створила в Україні внутрішню війну, яка зростає на силі. Унаслідок з'явилися непорозуміння, як у владній структурі, так і в народі. Неодноразово старшини вищого рангу зраджують патріотичних вояків. Може, саме тому все більше і більше у душі закрадається розчарування, яке породжує перевертнів і зрадників.

Зараз, коли йдеться про мир з Москвою, то чи не означає це, що треба готуватися до війни? Питання, чи молода держава дасть собі раду з двома фронтами? Чому з двома? На мою думку, першим є внутрішній фронт, а другим – московський. За час перемир'я Москва зуміла підступно, з участю своїх вишкочених кадрів та „п'ятої колони“ в Україні, створити таємний фронт, який важче подолати, ніж збройний. Загальний український хаос – це крок до остаточного розвалення оновленої державності в Україні і прямий шлях у московське ярмо. Від України починає відвертатися Європа зі своїми клопотами, які (не виключено) посяв Путін разом з сирійським Асадом. США втомилися від всеукраїнського хаосу і вічного отаманства.

У такій ситуації найбільше потерпають чесні люди. Хабарництво розквітає, не зникає з політичного обрію безконтрольна корупція, непоодинокі продажність та відступництво. Патріотичні вояки, звільнені з фронту, розчаровуються, повертаючись до рідних домівок. Тисячі сімей, як і втікачі з Донбасу, опинилися в однаковій ситуації: не мають праці, безпомічно переживають психічні травми. В загальному, особливо у час воєнних дій в країні, відчувається дошкульний брак сильного проводу. На перший погляд ситуація виглядає катастрофічно, але, як на мене, небезнадійно.

Постає питання: чи зможе Україна в такій ситуації зберегти свою незалежність? Відповідь не проста, але оптимістична. Щоб досягнути перемоги, Україні необхідно негайно знищити внутрішній фронт. У цьому може допомогти новоприйнятий Конституційний закон, який змусить однаково відноситися до всіх жителів країни. Не можна випускати на волю крадіїв, хай навіть за величезні внески. Складається дивовижна ситуація: украв мільярд, відпустили за мільйон. За корупцію, продажність та хабар-

ництво має відбутися підвищена сувора кара. Ніякі відпусток за гроші і втечі до своїх рахунків на далекі острови з їхніми банками і нечуваними депозитами. Узяти на облік усі приватні літаки і їхні маршрути. За державну зраду, крадіжки державних грошей в особливо великих розмірах, у час воєнний застосувати хай тимчасово, але смертну кару.

Після вживання таких суворих заходів, страх, наче струм, передаватиметься від однієї особи до іншої. Народиться громадська думка: покарають, як в роки війни карав військовий трибунал. Припиняться ресторанні гульки в столиці й в інших великих містах України, що нині нагадують розгул під час чуми. Тільки така суворість, дотримання букви закону, не підкупність, дуже швидко зупинить всеукраїнську злочинність і зневагу до законів і судів. Олігархічна влада повинна відповісти перед народом!

Під час нетривкого перемир'я слід інтенсивно готуватися до війни. Слід пам'ятати, що Україна може залишитися сам-на-сам з підступним і жорстоким ворогом. Це уже засвідчувала наша історія, як тільки Україна намагалася вирватися з московських лабет. Європа не захоче помирати, якщо ця війна йтиме на чужих фронтах. Україна загнала себе в глухий кут, оголосивши позабзьковою державою. Після оголошення антитерористичної операції (АТО) внутрішньою боротьбою з тероризмом інші держави не змогли навіть формально стати на захист України, яка опинилася сам-на-сам з ядерним агресором, який ще й погрожує радіоактивним попелом. У цьому випадку неможливо сісти за стіл перемовин з гарантами Будапештського меморандуму. Адже АТО – це внутрішня справа країни.

Негативну роль відіграє в Україні московська церква, яка перетворилася в пропагандистську машину Патріарха Кирила. Останній оголосив війну Росії з Україною священною. Чи можна освячувати надсучасну зброю на смерть людей, в якій, як показала реальність, на Донбасі загинуло більше жінок і дітей, ніж вояків.

Недовіра та економічні злидні можуть створити третій Майдан, який може стати останнім у державі, яка підводиться з колін. Майдан ще більш кривавий, ніж попередній. Путінські війська його розганятимуть танками, що накопилися в Донбасі. У нас сьогодні вихід один: відстояти незалежність і волю. Або вмерти. Третього не дано!

Однак, я хочу вірити в силу українського народу, який є нескорений і незборимий. Він волисть українського Вашингтона, який зуміє створити силу, яка здивує не тільки Москву, а й світ, що вже здивував своїми добровольцями, які замінили за кілька днів і тижнів розвалену українську армію. Це нелегкий виклик, бо чергове московське поневолення, буде набагато більш жорстоке, ніж усі минулі окупації.

Іван Буртик,
Кліфтон, Нью-Джерсі

Найкраща назва – Святославськ

Місто Дніпропетровськ треба переназвати на Святославськ, бо князь Святослав був лицарем, володарем, патріотом й усе життя провів, воюючи з ворогами України.

Таке перейменування може запо-

бігти непотрібним дискусіям у парламенті й там, де люди люблять дискутувати, а ще більше – битися.

Василь Рождественський,
Вудгейвен, Мишиген

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

„Самопоміч” в Нью-Йорку призначила 25 тис. дол. на часописи УНСоюзу

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. — Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч” в Нью-Йорку склала чергову щедрю пожертву на обидва пресові видання Українського Народного Союзу — „Свободу” і „The Ukrainian Weekly” — призначуючи по 12,500 дол. на кожну газету. Цей щедрий дар в сумі 25 тис. дол. був зроблений 30 січня і буде оприлюднений у звітах про пожертви на пресфонди обидвох

часописів.

Подібний дар в такій самій сумі склала Дирекція „Самопоміч” в Нью-Йорку на „Свободу” і „The Ukrainian Weekly” при кінці грудня 2014 року. Головний редактор Рома Гадзевич зазначила, що пожертви „Самопоміч” в Нью-Йорку „зробили багато, щоби допомогти газетам продовжувати свою мету щоби інформувати світ про Україну та українців, і втримувати зв'язок між

українськими громадами”.

Завдяки таким жертвам вдалося оцифрувати всі архіви „Свободи” і „The Ukrainian Weekly”, а також переробити веб-сторінку для „The Ukrainian Weekly”, надаючи їй не лише новий вигляд, але й нову функціональність. Подібне перероблення тепер планується для комп'ютеризованої версії „Свободи”, роблячи її ще більше привабливою для українців по ціло-

му світі.

В супровідному листі з найновішою пожертвою від „Самопоміч” в Нью-Йорку, Президент Богдан Курчак написав що ця фінансова допомога призначена на подальший розвиток „Свободи” і „The Ukrainian Weekly”. „Віriamo, що завдяки висвітленню інформації, подій часописом на інтернеті знайдено відданого читача не тільки в Америці, але і в цілому світі”, — підкреслив він.

Діти отримали дарунки від УНСоюзу

НЬЮ-ГЕЙВЕН, Коннектикат. — Учні Школи Українознавства св. Михайла поставили п'єсу про св. Миколу 20 грудня 2015 року в Українській католицькій церкві св. Михайла в Нью-Гейвені. На зустрічі з небесним гостем, учні та діти одержали дарунки від Українського Народного Союзу. На світлині є деякі з тих, котрі отримали подарунки які роздала Глорія Горбатий, радна УНСоюзу: (зліва) Богдан Гільдя, Арт ван Вільгін, Калина Заставська, Трістан (Горбатий) Янг, Максим Заставський і Андрій Максимюк. (Фото: Глорія Горбатий)

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Tel.: 908-508-1728 • Fax: (973) 292-0900
e-mail: swelhasch@gmail.com

УНСоюз оголошує приділ стипендій та нагород студіюючій молоді на академічний рік 2016-2017

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу принайменше два роки до 1-го червня 2016 року
- Під час останніх двох років, мати поліс принайменшої вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийняті на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2016 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку „Наші Пільги” на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UkrainianNationalAssociation.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3011

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доларах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	80.00	45.00
Не член УНСоюзу	90.00	50.00

☐ Передплата включена ☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English)

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: () _____

☐ Я є членом УНСоюзу _____ відділу

Телефон
відділу передплати:

(973) 292-9800

додатковий
3040

Електронну версію газети
можна передплатити
на сторінці нашого вебсайту:

[www.svoboda-news.com/
predplata.htm](http://www.svoboda-news.com/predplata.htm)

Запишіть
своїх дітей
і онуків до
УНСоюзу!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Видано музичний альбом

Богдан Марків

НЬО-ЙОРК. – Інструментальне дуо Соломія Івахів та Ангеліна Гаделія подарували любителям класичної музики новий компактний диск „Ukraine – Journey to Freedom“ („Україна – шлях до свободи“). Це вибір української творів для скрипки й фортепіяна за останніх 100 років. Альбом з двох дисків елегантно і професійно виготовлений. Влучно вибраний вірш Ліни Костенко „Крила“ українською та англійською мовами, в якому звучить ствердження: „Людина нібито не літає... А крила має!“

Альбом записали скрипалька С. Івахів і піаністка А. Гаделія з продюсером Джудіт Шерман, яка цього року здобула уже п'яту нагороду „Grammy“ як найкращий продюсер. Альбом виконаний у співпраці з Українською Вільною Академією Наук у США (президент д-р Альберт Кіпа) та University

of Connecticut School of Fine Arts (декан Ann D'Alleva).

Диск, випущений фірмою „Labor Records“, поширює компанія „Naxos“. Його можна придбати на „iTunes“ та „Amazon“. Диск вислано до 9,000 бібліотек світу, а компанія „iTunes“ пропонує його у шістьці нових альбомів класичної музики.

Разом з диском подано світліни виконавців, інформацію про мистецьке дуо та довідку англійською мовою про твори композиторів Віктора Косенка, Мирослава Скорика, Івана Карабиця, Бориса Лятошинського, Олександра Шетинського, Валентина Сильвестрова, Євгена Станковича і Богдана Кривопуста (автор Вірко Балея).

Дуо постало 2006 року й відтоді здобуло визнання своїми виступами. Минулого року артистки грали твори з альбому на концертах в Нью-Йорку, Кембриджі (Масачусетс), Вашингтоні та Денвері.

Соломія Івахів (зліва) та Ангеліна Гаделія. (Фото з альбому)

Концерт „Опера пополудні“ слухали в УІММ

На концерті зустрілися (зліва): д-р Павло Надзікевич, Стефан Шкафаровський, Марта Залізняк-Держко, Орест Гриневич, Мотря Мельник, Оріся Косак-Кардосо, Михайло Голіян, Джефрі Панко. (Фото: Ляля Кучма)

Олена Гірна

ЧИКАГО. – Українська громада разом з членами та друзями Українського Інституту Модерного Мистецтва мали нагоду почути твори-перлини класичної вокальної музики 21 лютого під час концерту „Опера пополудні“. Виконавці – бас Стефан Шкафаровський та сопрано Марта Залізняк-Держко, хоч мають за собою дещо відмінні вокальні школи, проте чудово доповнювали

одне одного вибраними творами і стилем виконання. Сильна, виразна гра піаніста Джефрі Панка створювала надійний інструментальний супровід до співу солістів.

Виконавців представив професор і диригент Михайло Голіян, який є головою музичного комітету інституту. Він оголосив, що концерт присвячено новітнім героям України, що віддали своє життя за свободу два роки тому на Майдані, а також у теперішній війні з російськими

загарбниками.

Були виконані твори українських композиторів на слова відомих поетів.

Сильно і поважно прозвучали історичні думи Миколи Фоменка, Григорія Китастого, Ігоря Соневицького та Миколи Лисенка.

Відкриттям для більшості став прекрасний сольоспів М. Лисенка „Реве та стогне“, виконаний С. Шкафаровським радше в героїчному, ніж ліричному ключі. Усіми відтінками оксамиту загравав його голос в улюбленій американській пісні „Old Man River“ композитора Джерома Керна.

Виступу М. Залізняк-Держ-

ко публіка очікувала з неприхованим зацікавленням, бо ця молода львів'янка щойно недавно почала свою артистичну біографію на американському континенті. Присутні почули Оксану з „Запорожця за Дунаєм“ і Наталку Полтавку. Після дуету з опери Вольфганга Моцарта „Дон Жуан“ ці твори повернули слухачів до українського оперного сольоспіву. Гості попрощалися з публікою під дует М. Лисенка „Коли розлучаються двоє“.

Коли концерт підійшов до завершення, у сусідній виставковій залі вже пахла кава разом з смачним похачунком від ресторану „Шоколад“.

**Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці**

запрошує на

доповідь і музичну програму

д-ра

Павла Гінтова

(Нью-Йорк)

**„Забута музика
Сергія Борткевича“**

До останнього часу ім'я композитора та піаніста Сергія Борткевича (1877-1952) залишалося невідомим. Музика С. Борткевича виводиться із традицій європейського романтизму. Творчий доробок композитора становить 74 твори, 15 з яких вважаються втраченими.

**в суботу, 12 березня 2016 року
о 5-й годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

МОЯ ПОДЯКА:

Рідним, Приятелям, Друзям по праці й боротьбі, які привітали мене усно, писемно, телефонічно, чи будь яким засобом комунікації з нагоди моєї 91-ої весни (14-го листопада 2015 року), висловлюючи при тому теплі побажання здоров'я, довголіття і усього добра, бажаю усім їм сердечно подякувати. Прощу Всевишнього, щоби за Вашу шляхетність нагородив Вас усіх сторицею.

Моя особлива шана і вдячність паням Гані і Катерині Курнявкам, головній виховниці Осередку СУМ у Бостоні та її мамі за їх щиро-сердечний привіт (уважаю перебільшеним у похвалах) з нагоди мого ювілею. За те прийміть безмежну вдячність від усієї нашої родини.

З великою пошаною і вдячністю,
Богдан Качор з родиною

Зазначте дату!

8-10 липня 2016

**10ий
Фестиваль
Української
культури**

Союзівка

www.Soyuzivka.com

**PO Box 529 - 216 Foordmore Rd
Kerhonkson, NY 12446
845-626-5641**

НОВИНИ НАУКИ

Темою доповіді була бізнес-аналітика

Дагмара Турчин-Дувірак

ТОРОНТО. – 22 січня в Галерії Канадської Української Мистецької Фундації відбулася доповідь д-ра Олександра Романка, яка привабила велике число зацікавлених слухачів. Доповідь організувало Наукове Товариство ім. Шевченка (НТШ), а представляв гостя член управи НТШ проф. Микола Держко.

Він повідомив, що О. Романко народився в місті Суми, де закінчив університет. Магістерську працю захистив у Карловому університеті в Празі, а докторську – в університеті МакМастера в Канаді. Працював в багатьох країнах Європи, у США і Канаді, де здобув понад 20 нагород за наукові розробки. Тепер д-р О. Романко є старшим науковим співробітником корпорації IBM, одночасно викладає на кафедрі прикладної науки і інженерії в Торонтському університеті, а також веде програму з комп'ютерних наук в Українському Католицькому Університеті у

Львові.

Д-р О. Романко є фахівцем з бізнес-аналітики. Отож, і доповідь свою він присвятив бізнес-аналітиці і тим можливостям, які вона відкриває для найрізноманітніших ділянок людської діяльності.

Бізнес-аналітика – це галузь, що на основі аналізу масиву даних дає можливість прийняти найбільш оптимальне рішення, часто при мінімальних витратах коштів. Є різні типи аналітики. Описова аналітика аналізує те, що відбулося в минулому; передбачувальна аналітика на основі аналізу минулого прогнозує, чого варто чекати в майбутньому. Врешті, рекомендує аналітика дає поради, що треба зробити, щоб підвищити ефективність у тій чи іншій ділянці.

Використовуючи відеоматеріали, д-р О. Романко навів різноманітні приклади ефективного застосування бізнес-аналітики. Один з них

(Закінчення на стор. 12)

Д-р Олександр Романко під час доповіді. (Фото: Христия Колос)

Обговорили проблему отаманщини

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – 23 лютого відбулась презентація наукової праці історика Юрія Митрофаненка „Українська отаманщина 1918-1919 років“.

Про своє враження від книги розповіла громадська діячка Ірина Малик: „Я була закохана у романтизм Холодного Яру, а тепер автор жорстко і безжально розтинає це явище, показуючи його різні аспекти“.

Свого часу дослідник Роман Коваль, який надзвичайно багато зробив для популяризації холодноярських отаманів та й багатьох інших борців за Україну початку минулого століття, зазначав, що своєю місією у цьому світі вважає повернення

Україні загиблих героїв. На документальних книгах Р. Ковалю та діяльності заснованого ним історичного клубу „Холодний яр“ виховувалось багато новітніх молодих патріотів.

Ці напрацювання стали поштовхом і до наукових пошуків Ю. Митрофаненка. Чи не вперше в українській історіографії він класифікує отаманщину за чотирма типами: козакофільський романтичний, опозиційний або військово-політичний, соціально-деструктивний та конструктивно-помірований.

Лише останній дав тих героїв, які справді внесли свій вагомий вклад у боротьбу за незалежність України. Серед них – брати Чучупаки, Гулий-Гуленко, Юрій Тютюнник, Кость Пестушко. Але й ці ота-

мани були територіально прикуті до свого краю, не могли подолати містечкового світогляду тих часів, які підняли на боротьбу. У свою чергу, головний отаман Симон Петлюра не зміг підпорядкувати отаманські рухи єдиній державній напрямній.

Чи є чому вчитися на помилках минулого нам, сьогоднішнім? Наш напрям – пам'ять і освіта.

На цьому наголошували історик та краєзнавець Федір Шепель, заступник голови обласної ради Ігор Степура.

Тамара Саміляк, директор видавництва „Імекс ЛТД“, у якому вийшла презентована книга, запропонувала започаткувати серію популярних видань „Українські отамани“.

Завершуючи презентацію, Ю. Митрофаненко зазначив: „Наше завдання – бути отаманами, провідниками, але не хворіти на отаманщину, відкинути розбрат, роз'єднаність, зарозумілу амбітність“.

МАЙБУТНЄ СВОЄЇ РОДИНИ ЗАБЕЗПЕЧТЕ ТЕПЕР

Отримайте більше з УНСоюзом

ДОВГОТРИВАЛІ АНУІТЕТИ

2.5%*
5-РІЧНИЙ

2.75%*
7-РІЧНИЙ

3%*
9-РІЧНИЙ

**ЗВЕРТАЙТЕСЯ
ДО НАС:**

888-538-2833

- Без додаткових адміністративних оплат від продажу і збереження
- 10% можна вибрати без штрафу
- Мінімальна сума вкладки тільки \$1,000
- Довгострокове переривання контракту (вибір грошей) можливе за умов:
 - Поліса дотримується до кінця терміну
 - У випадку тяжкої недуги
 - Вимог старечого дому
 - Медичних видатків, пов'язаних з нещасними випадками

* Відсотки тільки на перший рік
Всі пенсійні рати підлягають змінам.
Не дійсні в усіх штатах.

Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • Загальні інформації: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900

www.UkrainianNationalAssociation.org • facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Третій Майдан...

(Закінчення зі стор. 1)

гірше, бо і „чужі“ злочинці, і „свої“ досі недоторкані.

За „Легендою про Уленшпігеля“: попів загинув на Майдані, убитих під Іловайськом і Дебальцевим стукає в українські серця, проте серце „ нової влади “ застається глухим до цього стукоту. На доревольційному, щоб не сказати – на допотопному, рівні панує політична проституція, котра своїми залаштунковими іграми-інтригами не дає закоренитися здоровій системі суспільних взаємин. Так звана боротьба з корупцією – це швидше театральна комедія, ніж реальність.

Загальне враження гнітюче: влада, котра нині керує Україною, не бажає змінювати ні себе, ні державу. А влада – це ж також конкретні особистості, тобто чинник, з якого

походять суб'єктивні труднощі.

До них належить і він, президент України. І не тому, що є олігархом у класичному вигляді, а тому, що геній провідника держави і нації не став у його душі над генієм комерсанта.

Коли парламентська, урядова і президентська гілки влади перекладають одна на одну відповідальність за подвійну кризу в країні, політичну й економічну, і водночас, не бажаючи радикальних змін, заступають дорогу здоровим силам, намагаючись переконати суспільство, що у них „все гаразд“, що існує „консенсус“ – це шлях до наступної Руїни. Стратегічне чоло, котре б, заради України і української нації, піднялося над політичним шахрайством, відсутнє. Є ганебні, дикі торги і „договірники“, але нема стратегії, котра сягала б за нинішній замутнений горизонт.

Що буде далі? Цими днями позафракційний депутат Сергій Міщенко

ко зареєстрував у Верховній Раді проект постанови про звільнення прем'єра Арсенія Яценюка. Підстава очевидна: 16 лютого парламент визнав діяльність уряду незадовільною, тобто виник прямий привід для відставки, але її унеможливили підкилимні шкурницькі торги, коли ті фракції, що найнепримиренніше критикували уряд і його прем'єра і визнали їхню працю незадовільною, не віддали своїх голосів за відставку.

Тепер ніхто не знає, котрий варіант є поганий, а котрий – ще гірший, бо відставка А. Яценюка з великою ймовірністю веде до позачергових парламентських виборів, а це ледве чи є бажаним для України і її нинішньої внутрішньої ситуації, оскільки зберігається неможливість повернення до влади „вчорашніх“. Крім цього, є ще один важливий момент: з погляду Європи, очевидно, навіть нинішня парламентська коаліція, при всій її

умовності і при всіх вадах, дозволяє вбачати в Україні бодай ілюзорну стабільність, а це, і тільки це, дає європейським прихильникам України підстави далі допомагати їй.

Як би не було, але не варто витрачати дорогоцінні суспільні сили на третій Майдан. Продуктивніший шлях – на основі найпрогресивніших експертних висновків і рекомендацій об'єднати всі здорові політичні сили, яким суспільство повною мірою довіряти, і на цій основі поставити перед очима безнадійно корумпованої системи абсолютно нову і абсолютно ефективну альтернативу нинішній безпорадній владі.

У зв'язку з цими очікуваннями радимо нашим читачам пильніше стежити за розвитком двох явищ – „Руху за очищення“ Михайла Саакашвілі і новим політичним проектом Дмитра Яроша „Дія“ (Державницька ініціатива Яроша“).

Вивчаймо українську...

(Закінчення зі стор. 4)

Як правильно: більшість людей залишилася чи залишилися? Більшість імен прийшла з інших мов чи прийшли?

Теоретично обидві конструкції можливі, але перевагу потрібно віддавати варіантам більшість імен прийшла, більшість людей залишилася. Тому що тут у двослівних підметах опорне слово більшість, яке узгоджується з присудком – прийшла, залишилася.

Запорізький чи запорозький козак – як правильно?

Правильно запорізький козак. Перехід о, е в і, у закритих складах українських слів розпочався в Х ст. і завершився в XIII ст. Тож на час заснування Січі за Дніпровими порогами в першій половині XVI ст. „ікання“ вже стало нормою живого українського мовлення. І в народній пісні чуємо: „Попереду Дорошенко, веде своє військо, військо запорізьке, хорошенько“.

У Шевченковому творі „Тарасова ніч“ є слова ляхи, ляхами. Де ставити наголос?

Слово лях при відмінюванні зберігає наголос на першому складі. Якщо в Тараса Шевченка чи в будь-якого поета трапляється інак-

ший наголос, то це відхилення, яке зветься поетичною вільністю.

Чи можна атлетами називати бобслеїстів або ковзанярів?

Слово атлет походить від грецького спортовець. Але в українській мові атлет – це представник легкої (біг, ходіння, стрибки) і важкої (гирі, гантелі, штанги) атлетики.

Перепросити в когось чи когось?

Дієслово перепрошувати вимагає після себе додатка без прийменника: перепросити співрозмовника за свій невдалий жарт.

Чи можна занурити лице в долоні?

Занурюють щось у воду чи в іншу рідину. Переносно можна занурити обличчя в подушку. А якщо дати розгулятися уяві, то, певне, можна й занурити обличчя в долоні.

Чи можна сказати загрожені види тварин?

Цей вислів порівняно новий у літературній мові, але дуже доречний. Він уживаний замість менш ляконічного тварини, що їм загрожує вимирання.

Сторони домовились про таке чи наступне?

Перед переліком як узагальнюване слово потрібно використовувати

вати не наступний, а такий. Наприклад: на порядку денному стоять такі (а не наступні) питання.

Підприємство чи установа розташована, наприклад, у Києві, а працівник мешкає в іншому населеному пункті й там виконує роботу. Чи доречно використовувати в такому випадку слово дислокація щодо цього працівника?

На мою думку, ліпше вживати слова перебування, місцеперебування, бо дислокація пов'язана з військовою справою.

Чи правильно казати просто зараз, маючи на увазі в цю мить?

Правильно, бо основне значення прислівника зараз: негайно, відразу, цієї миті. А тепер позначає більший проміжок часу, те саме, що російською мовою в настоящее время.

Як правильно: тобі потрібні гроші, потрібно відпочити чи тобі треба грошей, треба відпочити?

І так, і так правильно.

Роздруковка чи видрук, видруківка?

Ці слова не тотожні значенням. Роздруковка поширена на більшу кількість об'єктів, а видрук називає тільки дію без кількісного позначення.

Темою доповіді...

(Закінчення зі стор. 11)

– у автоперегонах „Формули 1“, де аналіза даних показала, що найбільш ефективним є застосування м'якої гуми в шинах авт. І хоча така гума швидко стирається, знайшли спосіб її швидко міняти при перегонах. Інший приклад – збільшення ефективності праці поліцаїв та зменшення злочинності, якої вдається досягти саме завдяки аналізу інформації, що збирається з відеореєстраторів. Просто в ті зони, де спостерігається підвищена кримінальна активність, надсилається більша кількість патрульних поліцаїв, і в такий спосіб, без додаткових бюджетних затрат, вдається знизити злочинність на 20 відс.

Дуже важливий внесок аналітики до медицини, особливо в ділянці діяльності: лікарі отримують проаналізовану інформацію про ана-

логічні випадки, що допомагає їм встановити правильну діагнозу.

Останнім часом, бізнес-аналітика стала популярним сюжетом кількох фільмів. Так, „Moneyball“ присвячено застосуванню аналітики у спорті, „The Imitation Game“ – статистичним обчисленням в розшифруванні ворожої інформації та знайденні оптимальних шляхів боротьби з нацистами в роки Другої світової війни. Врешті, найновіший фільм „The Big Short“ присвячено фінансовій аналітиці.

Значну частину своєї доповіді д-р О. Романко присвятив програмі штучного інтелекту „IBM Watson“. Програма базується на наборі алгоритмів, що знаходять найоптимальніше рішення в найрізноманітніших ділянках – від лікування рака до створення нових рецептів їжі.

Розповів він і про візуальну аналітику, інфографіку та відеоаналітику. Остання, зокрема, допомагає ефективно спростовувати та

викривати брехню російської пропаганди. Як приклад, д-р О. Романко навів факт пуску артилерійського снаряду, що стався 21 липня 2015 року в районі Донецька. Очевидець, що був на балконі донецького будинку, зафіксував політ снаряду на смартфоні і виклав відео на YouTube. Фахівці-аналітики обчислили на основі цього відео, що снаряд аж ніяк не міг бути випущений українськими військовими, як про це твердила проросійська преса.

На закінчення д-р О. Романко розповів про кілька важливих проєктів, які мають на меті допомогти українській науці та талановитій українській молоді вийти на світову арену. Один з них – курси навчання в мережі інтернету в програмі „Prometheus“, що дають можливість бажаним, не покидаючи Україну, отримати високопрофесійну освіту.

Д-р О. Романко розробляє для цієї програми курс з бізнес-аналітики. Інший проєкт – „Science UA

Competition“ – конкурс на розробку порталу для популяризації української науки та пошуку потенційних інвесторів у перспективні початкуючі фірми. Врешті, надзвичайно важливою була б також підтримка досліджень українських талановитих студентів засобами державної канадської програми, що вже існує і в яку входять на сьогодні дев'ять країн: на жаль, України з-поміж них покищо немає. Д-р О. Романко закликав усіх присутніх лобювати це питання через своїх представників в канадському парламенті. Така програма також сприяла б успішному розвитку української науки.

Доповідь д-ра О. Романка викликала велике зацікавлення слухачів, серед яких було багато молодих людей. У багатьох виникло бажання записатися на його курс в Торонтському університеті. Слухачі висловили побажання, щоб д-ра О. Романка знову запросили виступити в НТШ.

9 БЕРЕЗНЯ – ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У енциклопедії – все про Шевченка

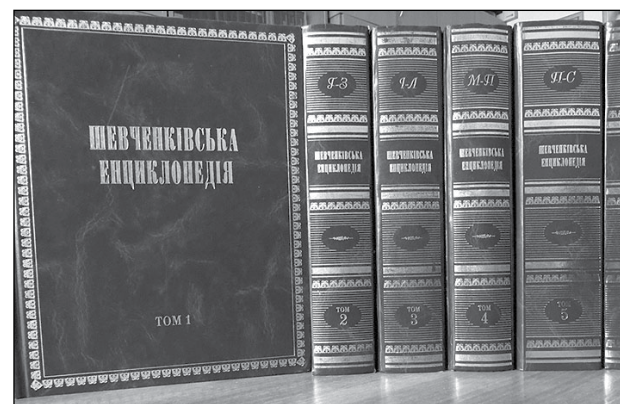
Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – 13 лютого відбулася презентація „Шевченківської енциклопедії“ в шести томах, яка стала вінцем титанічної праці Інституту літератури ім. Тараса Шевченка Національної Академії Наук України, сотень шевченкознавців України та з-за кордону. Багатотомник містить 6,300 статей, майже стільки ж ілюстрацій. Загальний обсяг – 5,360 сторінок. Тираж – 2,000 примірників.

Представляючи нове видання, голова редакційної ради „Шевченківської енциклопедії“, директор Інституту літератури ім. Т. Шевченка, акаде-

мік Микола Жулинський, котрий прибув в Рівне разом з групою науковців, авторів енциклопедії, зізнався, зокрема, що очікує від цієї видавничої серії чималий відгук, бо вона потрібна не тільки науковцям, викладачам, студентам, учителям та учням, а й кожному, хто має прихильність до Т. Шевченка та України.

Особливо складним було підготування статей, присвячених малярській спадщині Т. Шевченка: відомо понад 800 різних творів – від невеликих малюнків та автопортретів до повноцінних полотен. І при цьому всьому Т. Шевченко як художник залишається ще недооціненим.

„Шевченківська енциклопедія“ в шести томах. (Фото: Євген Цимбалюк)

У Переяславі вшанували Кобзаря

Ольга Шкира,
Тетяна Деркач

ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, Київська область. – Тарас Шевченко приїздив у Переяслав чотири рази: влітку і восени 1845 року і двічі в 1859 році. Саме в Переяславі написаний його „Заповіт“.

У 2015 році Переяславщина відзначила 170-річчя з часу написання „Заповіту“ 25 грудня 1845 року в будинку Андрія Козачковського. 19 листопада в державному педагогічному університеті ім. Григорія Сковороди було проведено круглий стіл „Переяславська осінь Кобзаря“.

Відбулася презентація другого видання книги праправнука поета по лінії брата Йосипа, краєзнавця Миколи Лисенка „Коріння Шевченкового роду“, видання якої фінансували канадські громадські фундації „Школа української спадщини імені Юрія Липи“, Українська спілка образотворчих мистців Канади та міжнародна громадська організація „Четверта хвиля“.

З доповідями та розвідками виступили науковці, музейні працівники, студенти філологічного факультету університету. У бібліотеці уні-

Учасники шевченківських свят (зліва): художник Юрій Шкарупін, директорка бібліотеки Ольга Шкира, Микола Лисенко, керівник Центру шевченкознавства Олена Кулик.

верситету відкрилися виставки „Шевченкова світлиця“, мистецьких творів студентів, переяс-

лавських майстрів та художників.

Валентин Мохначов, журналіст Українського національного радіо, автор програми „Родом з України“ підготував радіорозповідь про дослідження М. Лисенка.

10 грудня в університеті відбувся круглий стіл „Не забудьте пом'янути“ з участю науковців, істориків, громадських діячів, краєзнавців та шевченкознавців Київщини, Черкащини та Полтавщини, а в районному Будинку культури було проведено літературно-мистецьке свято, на якому відбулося нагородження переможців XIII міського конкурсу творчої спадщини Т. Шевченка у жанрах образотворчого, декоративно-прикладного і музичного мистецтва, художнього слова, учасниками якого були учні та студенти.

25 грудня в Музеї „Заповіту“ Національного історико-етнографічного заповідника „Переяслав“, розташованому в колишньому будинку А. Козачковського, відбувся літературний вечір, на якому звучали рядки „Заповіту“ чотирма мовами світу, а також інші твори поета.

У музеї були проведені театралізовані екскурсії, виставка робіт учнів дитячої художньої школи, протягом грудня експонувалася колекція картин циклу „Шевченкіана“ Івана Марчука.

Полтавці вишивали Шевченка

Анатолій Сазанський

ПОЛТАВА. – До весняних Шевченківських свят проведено конкурс майстрів народної вишивки на відтворення образу Тараса Шевченка. Ініціатором стала редакція часопису „Коло“.

На конкурс було надіслано багато робіт з усіх куточків Полтавського краю. Від миргородської Діаспорної бібліотеки ім. Галини Король у ньому взяла участь вишивка видатної народної майстрині-вишивальниці Надії Савели. Оригінал вона подарувала бібліотеці.

Вишивка Надії Савели у бібліотеці.

Знищили будинок, у якому жив Шевченко

Роман Романюк

ОРЕНБУРГ, Росія. – У місті знищили будинок, у якому перебував під час заслання Тарас Шевченко. Про це на засіданні Кабінету Міністрів України 24 лютого повідомив віце-прем'єр В'ячеслав Кириленко.

Не дивлячись на те, що будинок був пам'яткою архітектури національного значення і мав відповідний охоронний номер, він зруйнова-

ний повністю. На його місці побудований паркову площу для приватного банку.

„Це порушення не тільки національного законодавства, але й усіх міжнародних норм“, – додав В. Кириленко.

Міністерства культури та закордонних справ звернуться до ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій, щоб вони відреагували на ці дії Росії.

Будинок в Оренбурзі, у якому жив Тарас Шевченко.

Присуджено Національні премії

КИЇВ. – 12 лютого члени комітету Національної премії України ім. Тараса Шевченка після таємного голосування назвали кращих мистців, які стали цьогорічними лавреатами найвищої творчої відзнаки України: Левко Лук'яненко за твори у 13 томах, Радю Поклітару (балетмайстер) за балет-триптих „Перехрестя“ та інші балети, Анжеліна Швачка за виконання провідних партій в опер-

них виставах та популяризацію української музичної спадщини, Михайло Гуйда за цикл живописних творів „В єдиному просторі“, Олег Сенцов (режисер) за фільми „Гаммер“ та „Носоріг“ (незакінчена робота). Офіційно список лавреатів оголосять після підписання указу Президента України, а вручення премій плянується провести до дня народження Кобзаря. („День“)

15 month IRA Share Certificate Special

*APY = Annual Percentage Yield. 15 Month IRA Share Certificate Special must be opened between February 1, 2016 – April 16, 2016. \$500 minimum balance required to open and earn APY. A penalty may be imposed for early withdrawals. Rate is subject to change without notice. Share Certificate rate accurate as of 02/01/2016. Must be member or sign-up for membership in the USFCU to qualify. New memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location). Federally insured by NCUA.

www.ukrfcu.com

Main Office: 215.725.4430

Somerton Branch: 267.351.4021

*Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!*

Інтернет: www.sumafcu.org

**Завантажте наш мобільний додаток
для зручності контролю за рахунками!**

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг'Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Закінчився ювілейний „Рік Якова Гніздовського в Україні“

Данило Нікітін

КИЇВ. – Добіг кінця „Рік Якова Гніздовського в Україні“, який, завдяки зусиллям небайдужих людей, ряснів низкою цікавих виставок і заходів, що охопили майже всю Україну, адже століття від дня народження мистця Я. Гніздовського було включене Верховною Радою України до пам'ятних дат і ювілеїв, які відзначалися і вшановувалися на державному рівні.

Рік розпочався в день народження мистця – 27 січня 2015 року – відкриттям виставки його творів у Національному музеї у Львові ім. Андрея Шептицького. Були представлені малярські й графічні твори з колекцій цього музею, Національного художнього музею України (Київ), Борщівського обласного краєзнавчого музею та приватних збірок. Вперше експонувалася повна колекція 56 екслібрисів Я. Гніздовського – власності його друга Романа Ференцевича, ініціатора ювілейної виставки.

У березні-квітні ця виставка була показана у Чернівецькому художньому музеї. Тимчасом „Укрпошта“ випустила ювілейний конверт з автопортретом (1971) Я. Гніздовського, накладом у 528 тис. примірників. У день 100-річчя від дня народження мистця на Головній пошті столиці відбулося святкове погашення конверта. 31 березня Національний банк України випустив в обіг ювілейну монету, присвячену 100-річчю Я. Гніздовського, накладом у 30 тис. штук, номіналом у 2 грн., з „Автопортретом“ (1981) на реверсі та „Соняшником“ (1974) на аверсі.

У Києві, з нагоди відкриття Культурного центру США в Україні (America House), у квітні була влаштована унікальна виставка робіт Я. Гніздовського. На ній були представлені твори мистця зі збірок Українського Католицького Університету (Львів), Наукової бібліотеки Києво-Могилянської академії та з приватних колекцій Павла Гудімова, Ігоря Гриніва, Марти Коломиець, подружжя Катерини і Віктора Юценків, Ліди і Петра Матіяшеків та інших.

Наприкінці травня відбулося відкриття вели-

Національний художній музей України в Києві прикрасили плякати виставки до 100-ліття Якова Гніздовського. (Фото: Григорій Губський)

кого проекту – виставки Я. Гніздовського в Національному художньому музеї України (Київ), яка стала найбільшою подією року і, певно, найповнішою виставкою творів видатного українсько-американського мистця в Україні. Відвідувачі мали змогу побачити близько 200 творів графіки і малярства Я. Гніздовського, оформлені ним видання, маловідомі ранні твори українського періоду (1930-их років), а також роботи сучасних українських майстрів графіки, присвячені ювілеєві Я. Гніздовського.

Родзинкою виставки став показ кінострічки „Вівці в дереві“ (Sheep in Wood) з 1971 року українсько-американського кінорежисера Святослава Новицького, у якій сам Я. Гніздовський демонструє

процес створення однієї з найкращих своїх гравюр – дереворізу „Два барани“. До виставок були видані два окремі каталоги, оформлені і впорядковані мистецтвознавцем Наталією Собкович з Тернополя. Експозиція супроводжувалася екскурсіями, лекціями та майстер-класами, одну з яких провів корифей української графіки, майстер гравюри на дереві Василь Перевальський.

Восени 2015 року роботи Я. Гніздовського знову вирушили в дорогу – виставка у її первісному форматі демонструвалася в мистецьких музеях Полтави, Дніпропетровська та Черкас. На Тернопільщині, „малій батьківщині“ мистця, 2015 рік був проголошений „Роком Якова Гніздовського“. Виставка, відкрита в Тернопільському обласному краєзнавчому музеї, подорожувала містами й містечками області від березня до серпня. Окрім того, відбулися наукова конференція, урочиста академія, присвячені творчості видатного земляка, був виданий каталог його творів з колекцій тернопільських музеїв.

Невеликі виставки творів Я. Гніздовського відбулися також у Хмельницькому та Івано-Франківську.

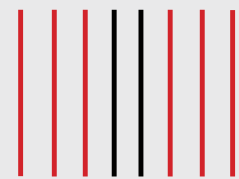
„Його твори хочеться бачити щодня. Вони дихають, пахнуть, насичені життям“, „Вільна людина народжує вільне мистецтво“, – такі записи залишили відвідувачі київської виставки.

І справді, мистецтво Я. Гніздовського – особливе явище в українській і світовій культурі. Дивовижним чином він зумів поєднати в своїй творчості традиції європейського, східного та американського мистецтва з глибинним корінням української культури. Ім'я та творчість Я. Гніздовського та багатьох інших видатних українців – це своєрідний культурний міст між Америкою та Україною.

Треба висловити подяку всім, хто долучився до заходів з нагоди 100-річчя від дня народження Я. Гніздовського, а особливо – Посольству США в Україні та Фондації „Відкрита Україна“ в особі її керівника Вікторії Губської.

Данило Нікітін – куратор виставки Якова Гніздовського в Києві.

JACQUES HNIZDOVSKY

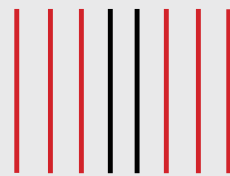

Content and Style
Evolving Perspectives

ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ

Зміст і стиль

Еволюція перспектив

March 12 – August 7, 2016

The exhibition is organized as part of the year-long celebration of the 40th Anniversary of The Ukrainian Museum

12 березня – 7 серпня 2016 р.

Виставка зорганізована у рамках складової частини річного святкування 40-го ювілею Музею

The Ukrainian Museum's logo was designed by Jacques Hnizdovsky

Логотип Українського Музею створив Яків Гніздовський

Museum hours:
Wednesday–Sunday
11:30 a.m.–5:00 p.m.

Години Музею:
від середи до неділі
11:30 ранку – 5:00 год. по пол.

THE UKRAINIAN MUSEUM
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

222 East 6th Street
New York, NY 10003

212-228-0110
www.ukrainianmuseum.org

Про роботу...

(Закінчення зі стор. 6)

– за музейними портретами, жінки в старосвітських очіпках і плахах, дядьки в штанах, з широкою матнею і в сорочках. Дядькам дуже вподобалась одяжка – „саме для жнив, вільно в полі робити з широкими рукавами, ніж в теперішньому вузькому“.

З чумацькою валкою було особливо багато мороки. Сонця не було видно. Переодягнені чумаками дядьки з волами сиділи вже другу добу й лаялись. Вдома кипіла робота, і їх пекла нетерплячка скоріше вернутися на жнива, а тут не пускають. Небо хмарилось, і Завелів, оператор, рішуче заявляє, що знімати не можна.

Великі важкі воли, запряжені в незграбні мажі, красені дядьки в довгих чумацьких киреях – все це розташувалося на вузькій вуличці в повній „бойовій готовності“. Нарешті – сонце! Дядьки підбадьорились.

Вася Людвинський – малий Тарас – перестав пустувати. Чумацька валка посунулась на зустріч з малим Тарасом. (...)

В Києві мали пройти сцени з приїздом Шевченка на Україну, з похороном. Тепер мені уже доводилось повсякчас пильно слідкувати, щоб ні одна дрібниця з сучасного життя – ні вивіска, ні електричний ліхтар, ні проводи, ні нова будова – ніщо під час зйомки не увійшло в поле кадру і не зіпсувало картини. В сцені повернення Шевченка з Петербурга диліжанс повинен був спинитися перед поштовою станцією. Взятий нами в Броварах старовинний диліжанс був занадто обдертий і дощами змитий. Треба було, не змиваючи слідів потертості, надати йому вигляд гідного вжитку: підправити його, підфарбувати де-не-де.

Дістали художників, яким я пояснив, що саме треба підмалювати. Уявіть собі мій жах, коли я, навідавшись потім до диліжанса, побачив його матово-чорним, цілком замальованим. І колеса й шпичі, що повинні були з далекої дороги вкритись курявою, і навіть мідна ручка од дверець – все було рівенько замальоване чорною фарбою. Треба було найняти нових робітників, щоб змити ці сліди „усердя не по розуму“. Згори на диліжанс ми навантажили старовинні чемодани. Перед будинком пошти, що зберігся без змін від 40-х років, не було в часи Тараса брукованої дороги, і ми засипали брук піском.

Проводів зняти нам не дозволили, і ми, на жаль, не змогли зняти поштову станцію цілком, а обмежились тільки ганком.

В сцені з виносом труни Шевченка з церкви Різдва на Подолі довелося набратися немало клопоту. Сама церква лишилась без архітектурних змін. Тільки середні двері, через які треба було виносити труну, давно були забиті, закладені і зсередини заставлені іконами. Прийшлося за день до зйомки розмурувати їх. Зранку почалась зйомка. На руках студентів – Шевченкова труна. Чоловік 500 натурщиків, одягнених в костюми 60-х років. Приятелі поета – Лазаревський, Честахівський, родичі, прихильники, діти, хор і... поліція та кінні жандарми...

Все це заплудило вулицю перед старою церквою. Трамвайний рух припинено. Почалася неприємна

метушня. Зацікавлена публіка нікого не слухала, змішувалась з костюмованими натурщиками і лізла просто на апарат. На щастя, в форму поліції й жандармів були одягнуті міліціонери. Вони, нарешті, примусили публіку слухатися і навели порядок.

Для сцени зустрічі киянами труни з тілом Тараса за Дніпром всю цю переодягнену групу чоловіків в 500 треба було перекинути на той бік Дніпра, на Чернігівщину. Ні трамваїв, ні авто, ні човнів не вистачало. З великими труднощами нарешті перебралися до місця, де я впорядив чернігівську заставу, поставивши пасистого шлагбаума з вартовим солдатом. Погода була неможлива. То дощ, то сонце. Нарешті ринула злива. Жінки в рясних довгих убраннях, чоловіки в шуртках і циліндрах або шляпах, поліцаї, всі обмокли, задрипались, чоботи порозкисали. Порозбігались ховатись од зливи хто куди міг.

Для сцен з могилою Шевченка ми найшли місце біля Лаври, на одкосах. Робити зйомки на самій могилі поета під Каневом не можна було, бо могила перероблена по-новому, і замість хреста стоїть новий пам'ятник. Ми відшукали відповідне місце: той же схил, як і на могилі під Каневом, той же задніпрянський краєвид. Насипали могилу. Але по той бік Дніпра, якраз на фоні задніпрянського пейзажу, стояв док з підйомними кранами. Весь дикий, блідий пейзаж характерного Лівобережжя псувався. Док треба було усунути, і за це взявся Лутвенев. На моменти зйомок док було одведено вбік – до Ланцюгового мосту. Хрест на могилу ми точно скопіювали по фотографії і за уламками старого хреста Шевченкового (в музеї Шевченка).

Хату Тарасових батьків, дяківські й інші я будував за відомими мені старими зразками і матеріалами, взятими з різних музеїв. Прості хати я особливо старанно деталізував. Стіни обробляв так, щоб вони були вимащені глиною і почувався зруб, а не дикт. Дерево на лавах, дверях, миснику, вікнах я спеціально обробив під старе, многолітнє, а не фарбоване, як досі робили для кіно.

В добу Шевченка доживав свій вік стиль емпіре з його спокійними, сухуватими лініями. Його я й уживав здебільшого, надаючи йому де треба відтінків українського провінціалізму, користуючись фотографіями старих панських маєтків. Так, для спальні Енгельгардта я використав interieur в строгому емпіре строгановського будинку з села Хотинь Сумського повіту на Харківщині. Для віденського будинку Енгельгардта, маючи на увазі, що в старому небагато місті переважно були або безстильні, або ренесансові будинки, я вжив ренесанс і в архітектурі, і в меблях, які дістав в одеському музеї. Для кімнат старого Енгельгардта на селі я вжив змішаний стиль невловимого переходу від ренесансу до емпіре, пам'ятаючи, що тут і архітектура, і реквізит могли бути давнішого стилю, а не новішого. Тут я використав архітектуру козелецького будинку Розумовського (середина 18-го віку). Меблі – ранній емпіре. Килими справжні (музею Академії наук): один датований 1812 роком, другий 18-го віку. Портрети, люстри, книжки, чорнильні прибори, піч в ніші кахляна і т. д. – все відповідало стилю й добі. Так робився „Тарас Шевченко“.

BEST OF UKRAINE

11 Day All Inclusive Escorted Tour
KYIV, KAMIANETS PODILSKYJ, YAREMCHE, LVIV
Plus: Dnister Riverboat Cruise, Chernivtsi, Ivano Frankivsk, Kolomyja
Optional pre tour Baturyn-Chernyiv Exc
Dates: July 14 – 24, 2016 and Aug 11 – 21, 2016
→ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - scope@scopetravel.com

AUTUMN IN UKRAINE

13 Day All Inclusive Escorted Tour
KYIV, LVIV, YAREMCHE, KAMIANETS PODILSKY, TERNOPII
Plus: Ivano Frankivsk, Chernivtsi, Zarnyitsia, Dnister Riverboat Cruise, Bakota Monastery, Kytajhorod
Date: September 8 – 20, 2016
→ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - scope@scopetravel.com

MINI UKRAINE

8 Day All Inclusive Escorted Tour
KYIV and LVIV
Dates: July 14 – 21, 2016 and Aug 11 – 18, 2016
→ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - scope@scopetravel.com

UKRAINE ON A BUDGET
... for the young at heart!!!

Date: June 24 – July 8, 2016
15 Day all inclusive \$1690
KYIV, KAMIANETS PODILSKY, YAREMCHE, LVIV
Plus: Kaniv, Dnister River Water Rafting, Zarnyitsia, Rohatyn, Yaremche, Bukovel Ski lift ride, Climb Hoverla Mt., Verkhovyna, Kolomyja
→ www.scopetravel.com - 201 463 4656 - 215 635 1910 - scope@scopetravel.com

ARKA

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P. O. Box 1028, New York, NY 10276

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate
for personal and business use, rep-
resentation of small and mid-size
businesses, securities arbitration,
divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002

Друкарня COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літoviще.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
оля - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салами - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

Упокоївся о. д-р Іван Музичка

Упокоївся в Бозі 22 лютого митрофорний протоєрей о. д-р Іван Музичка – людина молитви і обов'язку з гострим розумом та гумором, відданий душпастир, критичний патріот, найбільш начитаний український священик нашого часу.

Скромний „творець історії“, він своїм життям зв'язав в нашій пам'яті те, що час й історичні катаклізми розпорошували: міжвоєнну Галичину, воєнні лихоліття, служіння в розсіянні сущим, вимріяну поколіннями незалежну Україну.

Маючи перед собою образ Митрополита Андрея Шептицького, з яким мав незабутню особисту зустріч, о. І. Музичка приносив тиху і часто болочу особисту жертву, щоб здійснювати церковну і культурну візію Патріярха Йосифа. Він був найстаршим священиком Української Греко-Католицької Церкви в Західній Європі та чи не останнім з того покоління душпастирів, які народилися в Україні після Першої світової війни, сформувавшись від дитинства як християни з сучасною українською свідомістю, пережили страхіття Другої світової війни, і згодом, як в діяспорі, так в незалежній Україні відіграли ключову роль у становленні відродженої УГКЦ.

І. Музичка народився 21 листопада 1921 року в селі Пуків на Івано-Франківщині. Свого походження і своєї землі він ніколи не забував. Навчався в Рогатинській гімназії й водночас у музичній школі, опісля вчителював в селі Путятинці та в рідному селі. У 1942 році заочно закінчив факультет теорії музики і гри на скрипці у вчительській семінарії Рогатина. Взагалі, загальна культура І. Музички була широка і глибока. Для молитви, особистого читання і наукової праці він вільно використовував 10 мов.

В час війни, будучи в похідних групах в центральних землях України, молодий член ОУН пережив сутички, інколи смертельні, між різними фракціями організації, що, за його словами, „назавжди виликували від інтегрального, чи партійного націоналізму“. Він надалі був готовий віддати своє життя за свободу і гідність українського народу і відслужив у Дивізії „Галичина“ як музикант і фельдшер.

Після Другої світової війни опинився в Італії. 1945 року став студентом-семінаристом Папської колегії в Римі, вивчав філософію і богослов'я в Папському Урбанському університеті. Від 1949 року почав працювати на радіо „Ватикан“ спочатку як диригент церковного хору, а потім як священик. Його над-

хненні, доступні проповіді слухали українці в цілому світі. У 1951 році здобув ступінь доктора богослов'я, написавши дисертацію з sacramentalного богослов'я про символічне значення води у різних літургійних обрядах візантійської традиції. Того ж року отримав свячення від Архиепископа Івана Бучка і був призначений на парафіяльне служіння в Англії, де був парохом 24 роки. Від початку 1970-их років Патріярх Йосиф Сліпий запросив отця працювати до Риму, зокрема в Українському Католицькому Університеті.

Від 1975 року о. І. Музичка жив в Римі, допомагав Патріярхові, готував до друку журнал „Богословія“, наукові праці. Роками працював з Владикою Іваном Хомотою над зібраними творами Патріярха, займався організацією богословських і літніх дияконських курсів та брав активну участь в організації літніх українознавчих курсів при УКУ для молоді з діяспори. Був проректором (за ректора Йосифа Сліпого) та ректором УКУ в Римі (1976-1985), ректором колегії Святої Софії (1985-1994). Також багато років був парохом Української парафії св. Сергія і Вакха в Римі (1976-2001).

Від 1991 року о. І. Музичка щороку (а іноді кілька разів на рік) приїжджав в Україну, щоб викладати, читати публічні лекції зокрема для творчої інтелігенції та улюблених катехитів. Вчена рада УКУ 2 жовтня 2013 року одногосно надала йому звання Почесного доктора.

Я особисто вдячний о. І. Музичці, який будував мене і моїх співбратів семінаристів в колегії св. Софії при УКУ своїм прикладом. Ми, студенти, що жили під його опікою, його духовним та інтелектуальним провідом, бачили його дисципліновану працю. Ми зверталися до нього за порадою щодо різних духовних питань і проблем. Йому були чужі ідеологічні ідоли, у своїх порадах чи оцінках він був вільний і прямий, іноді до болю.

Дякуймо Богові за о. І. Музичку, молимося за його вічний спокій, щоб простилися йому прогрішення вольні і невольні, і щоб Господь оселив душу його там, де праведні спочивають.

Новопереставленого о. Івана Музичку поховать в крипті св. Софії в Римі, в храмі де він славив Бога і молився за людей понад 40 років.

Вічна пам'ять!

З синівською любов'ю і пошаною,

Владика Борис Гудзяк,
Париж

Озирнувшись в минуле...

(Закінчення зі стор. 15)

знайомих мені Володимира Сохана, Ростислава Хомяка та інших людей, які гостинно зустріли мене в новій для мене країні. І про „Свободу“, яка була надійним союзником „Смолоскипа“ і О. Зінкевича. Не лише для мене стане відкриттям різниця в описі перебування у німецькій в'язниці порівняно з тим, що ми знаємо про радянські катівні.

Разом з щоденником в книзі вміщено статті О. Зінкевича, написані ним в кроки писання щоденника і надруковані тоді в українських газетах, а деякі не опубліковані раніше.

Це зокрема „Молодь на з'їзді письменників України“ (у цій публікації цитується вже знайомий сучасним читачам „Свободи“ перший секретар Центрального комітету Комсомолу України Юрій Ельченко, який нарікав, що письменники „витрачають свій талант на політично сумнівні писання“), нариси з історії УПА та інтерв'ю з засновником „Поліської Січі“ Тарасом Бульбою-Боровцем, повчальні інструкції про відвідання СРСР, актуальні і нині стаття „Епідемія закликів“ та інші.

Про умови придбання книжки можна дізнатися у „Смолоскипі“ за адресою: вул. Межигірська, 21, Київ, 04071 Ukraine або електронною поштою: mbf.smoloskyp@gmail.com.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Софія Лада

МИСТКИНЯ 1941-2016

Народжена в Кракові, Польща, 74-літня Лада відійшла у вічність у Торонті 14 лютого.

Залишилися в глибокому смутку син Мир (Мирко) Лада з дружиною Лідою Гевкою, внучка Аурора, свати др Петро і Оріся Гевка з родиною, родини Ганушевських і Ладів, ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Європі й Україні.

Похорон планується на 30 квітня, 2016 у кладовищі Св Марії, Філядельфія.

Замість квітів, пожертви можна висилати на меморіальний фонд Софії Лади на виставку і каталог її праць: "Sophia Lada Art Fund" c/o Mir Lada 4 Melbourne Place Toronto, Ontario M6K 2B9 Canada Tel. 647-895-5232 Онлайн пожертви: www.youcaring.com/sophialada

АБО, безпосередньо на Український Музей (Нью Йорк), на виставку Софії Лади. www.ukrainianmuseum.org/support.html

Ділимося сумною вісткою, що 8 лютого 2016 року відійшов у вічність наш найдорожчий Чоловік, Батько і Дідусь

св. п.
Денис (Діонізій) Бойко

народжений 20 липня 1945 року в Парана, Бразилія.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина - Христя
донька - Лідія з чоловіком Nick Britton
сини - Андрій з дружиною Janet
- Олесь з дружиною Elizabeth
внуки - Микола, Elliot, Dyan, James, and Tyler Бойко;
Данилко Britton
брати, сестри, ближча і дальша родина у Бразилії.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 8 лютого 2016 року відійшла у вічність наша найдорожча Бабуся, Мама і Сестра

св. п.
Ліна Косик

(дочка Романа і Тини Шерстюків)
народжена 5 травня 1938 року в м. Нові Санжари на Полтавщині, в Україні. Під час Другої світової війни п'ятирічною дівчинкою разом з родиною виїхала з України і більшість свого дитинства проживала у таборах для переміщених осіб (DP) у Німеччині.

У 1951 році родина прибула до США і оселилася у місті Чикаго. Після закінчення університету Northeastern Illinois University, Ліна працювала учителькою в американських публічних школах та в Школі Українознавства при православному кафедральному соборі св. кн. Володимира в Чикаго.

Ліна була членкинею Союзу Українок та в останні роки членом парафіяльної управи катедри св. кн. Володимира в Чикаго.

В 1999 році відійшов у вічність її довголітній чоловік Василь Косик.

Похоронні відправи Ліни Косик відбулися 12 лютого у катедрі св. кн. Володимира і похована була на кафедральній ділянці цвинтаря Elmwood Cemetery у м. River Grove у штаті Ілліной.

Залишилися у глибокому смутку

дочка - Ліда з чоловіком Томом і дітьми Тейлор, Колином і Адамом
дочка - Катя з чоловіком Джимом і дітьми Данієлом і Вілліамом
сестра - Неоніла з чоловіком Святославом і дітьми Віктором і Наталею з чоловіком Мироном та дітьми Ганночкою і Олександром
брат - Борис з дружиною Діаною

двоюрідна сестра - Людмила Богданович з родиною
двоюрідний брат - Віктор Рябуха

ближчі і дальші родичі в Америці і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“

спомини і співчуття

з приводу відходу

своїх близьких і друзів,

не забувайте підтримувати

видання тижневика

пожертвами на пресовий фонд!

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!
Відкрийте рахунок
ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.

Нові вищі відсотки!
3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
 Kerhonkson, NY 12446
 Tel: 845-626-2938
 Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
 Uniondale, NY 11553
 Tel: 516 565-2393
 Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
 Astoria, NY 11106
 Tel: 718 626-0506
 Fax: 718 626-0458

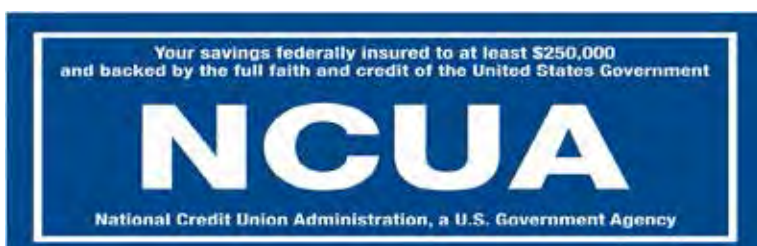
ЛІНДІНГІРСТ:

225 N. 4th Street
 Lindenhurst, NY 11757
 Tel: 631 867-5990
 Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:
1-888-SELFREL

*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.